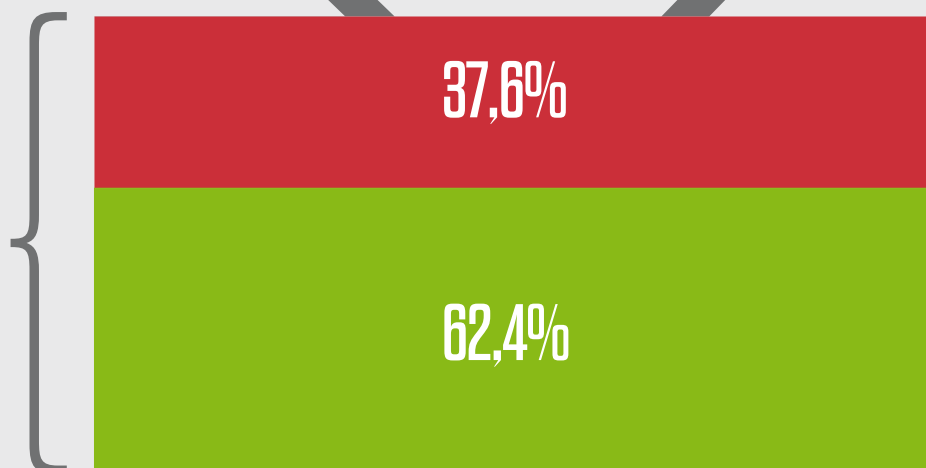

- + Lletres: *Arriba el Festival Poésart a Artà*
- + Fires: *El Renaixement omple Tortosa*
- + Fragments: *'Els encantats', de David Plana*

CEO: EL RESULTAT MÉS TEMUT PER ESPANYA

67,5%

EDITORIAL VICENT PARTAL Enteneu-los: estan espantats

La transició, l'origen de les clavegueres de l'estat

ENTREVISTA A XAVIER VINYALS 'Pujol no va defensar el Comitè Olímpic de Catalunya, prioritzava negociar altres coses amb l'estat'

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

ENTENEU-LOS: ESTAN ESPANTATS

Ahir vam veure dues fotografies creuades, i molt significatives, sobre el dia que es configura clarament com el més important en la història recent de Catalunya, el primer d'octubre.

La divulgació de l'enquesta del CEO i l'anunci de mesures setmanals de control de la despesa per part de l'estat espanyol ensenyen les dues cares polítiques que es confronten no pas a les urnes sinó per posar-les, els uns, i per evitar que apareguen, els altres.

Enteneu-los: estan espantats. L'enquesta del CEO és una enquesta, només. Però és l'enquesta més potent que es fa al país i, a més, el resultat que dona és coherent amb totes les altres enquestes aparegudes fins ara d'empreses ben diferents.

Un 67% de participació i una victòria del sí per 62% a 37% seria el colp definitiu. La legitimitat de la proclamació de la independència quedaria fora de tot dubte i el problema greu el tindria l'estat espanyol per a intentar oposar-s'hi.

Observeu només dues dades explicatives i apunteu-ne bé el significat. La primera és que una participació del 67% seria superior a la registrada en qualsevol referèndum fet en democràcia a l'estat espanyol. Superior, per tant, a la que va servir per a aprovar l'actual constitució. Una dada que deixaria el govern espanyol, literalment, sense defensa. I la segona és que un 62% de sí seria un resultat clarament superior al dels darrers referèndums d'autodeterminació a Europa: Escòcia i Montenegro, però també (si se'm permet) el Brexit.

Com voleu que no estiguen espantats, davant aquest panorama?

Hi ha una dada, però, que és increïble i que qüestiona severament la reacció de l'unionisme. És la que demostra que tots els partits, inclòs el PP, tenen una majoria de votants que participaran en el referèndum. Hi ha tres partits en contra del referèndum, PP, Ciutadans i PSC, i un que no sabem què pensa (ni

ho sabrem mai, segurament), Catalunya Sí que es Pot. Però les dades indiquen que els votants d'aquests quatre partits volen votar. Contra l'opinió dels seus dirigents. És difícil d'imaginar una impugnació més clara i més contundent de l'obtusa actitud obstruccionista del bloc partidari de la unitat d'Espanya. Impugnació que remarca com n'és, de poc sensata, políticament, l'actuació d'aquests partits: el boicot dels partits unionistes facilita enormement la victòria del sí.

I si no fos prou, davant d'això, l'única cosa que se'ls acut és amenaçar de sabotejar econòmicament no pas el govern i les seues actuacions sinó el conjunt de la societat, retirant els diners que el FLA paga (amb els nostres impostos, per cert) als proveïdors catalans.

No sé ni imaginar-me qui és el geni que ha decidit una cosa semblant, però si tenim en compte dos detalls de l'enquesta del CEO, entendrem perfectament fins a quin extrem cometen una barbaritat. El primer detall és el que diu que, sobre el total de la població i en condicions ideals, la majoria dels catalans no preferiria pas la independència. El segon és el que explica els motius pels quals, malgrat això, la independència guanya. Atenció a la dada: entre els votants del no, el 58,5% afirma que ho fa pel seu sentiment nacionalista espanyol, mentre que, entre els votants del sí, només un 14,7% diu que ho fa per nacionalisme.

Si atenem aquestes dades, sembla difícil de discutir que el sí guanya perquè la societat catalana, més enllà d'allò que preferiria idealment, veu que no hi ha cap més solució que tallar amb un estat que la castiga permanentment. I, per això, reaccionar amb més càstig i un càstig més indiscriminat encara (tant que ja ni el PSC ni Ciutadans no l'entenen) a mi no em sembla, precisament, una mesura intel·ligent. Ep! Però ja s'ho faran...

SENSE TRICORNI: AMB CALCES!

MERCÈ IBARZ

L'operació guardiacivilesca ha estat sobretot una operació fotogràfica. ACN

«Les fotos dels guàrdies civils tapats amb aquesta peça de roba ratllen el ridícul si no fossin tan bèsties (el mateix dia d'això de Dalí i d'allò de Fernández Díaz)»

Tenia previst avui recomanar-vos (i ho faig) el llibre que amb el patrocini de l'Ajuntament de Barcelona ha editat L'Avenç sobre la Barcelona nazi, una rigorosa i ben il·lustrada investigació dels historiadors Mireia Capdevila i Francesc Vilanova, però, caram, amb la de coses que han passat aquests dies en la vida institucional, en aquesta setmana precisament del 18 de juliol, em limito a constatar el llibre, que no vull fer un paral·lelisme històric fora mida amb el present. Els nazis van ser els nazis, deixem-ho així. En tot cas, quedi clar que el llibre s'ho val i que no deixa de ser sorprenent que no l'hàgim tingut fins ara.

Nazis a Barcelona. *L'esplendor feixista de postguerra (1939-1945)* s'ha de llegir, s'han de mirar amb atenció les fotos de Pérez de Rozas, Merletti, Brangulí... i, també, preguntar-nos com és que encara no tenim, pel que en sé, alguna novel·la d'envergadura sobre la Barcelona nazi. Només tinc present que Joan Sales, a la part final d'*Incerta glòria*, a *El vent de la nit*, parla de la novel·la que vol escriure un dels més temibles personatges seus (Lamonedà) i que es diria 'Parzelonenburg': s'escriurà algun dia?

Però és que hi ha altres fotos, d'ara mateix, d'aquest dijous,

que són la pera!

Els guàrdies civils, sense uniforme, entrant al parlament, a la Generalitat, a la Conselleria de Justícia... En surten amb la cara tapada. Em pensava que duien passamuntanyes però lleigeixo que no, que es van tapar, almenys alguns d'ells, amb unes calces! Va ser una decisió personal, que els guàrdies poden decidir pel seu compte, ja que els seus càrrecs no donen cap ordre en aquest sentit. Mentre que, en canvi, en el cas dels Mossos estan obligats a anar a cara descoberta. Caram. En comptes de tricorni, calces!

No sóc gens partidària d'utilitzar la paraula 'surrealista' o 'surrealisme' per a qualsevol situació que en realitat volem qualificar d'absurda o sense sentit. El surrealisme consisteix justament a extreure el sentit fondo de les coses. Quan penso que això de les calces en comptes del tricorni passa el mateix dia que, al vespre, s'exhuma el cadàver de Dalí a Figueres... Coincidències? És clar que sí. Perquè el surrealisme ens fa veure que l'atzar fa les coses amb un sentit que no és obvi però, en canvi, és el més intens. No és gaire comprensible tota la història de la dona que ha reclamat aquesta exhumació daliniana, però sí que al museu de Figueres li va la mar de bé tot el rebombori, que encara atraurà més turistes i que torna a donar a la ciutat un relleu estrafolari: un altre cop Dalí! Fotos, fotos, fotos: del museu, de les cues, del que sigui. Els forenses han extret cabells, ungles, dents i dos ossos llargs (?) del cadàver dalinià. En volem les fotos!

De la mateixa manera que l'operació daliniana, l'operació guardiacivilesca ha estat sobretot una operació fotogràfica: veure aquests homes amb la cara tapada amb calces sortint de les institucions catalanes, aquest era el propòsit. Més ridícul no pot ser ni més bèstia tampoc.

Més coses que han passat aquests dies de les calces en lloc dels tricornis. El reportatge d'investigació en profunditat *Las cloacas de Interior*, que acaba amb la frase inapel·lable: El sistema [l'estat espanyol] és tan corrupte que expulsa els decents. Se n'ha parlat abundantment i no hi insistiré. Ara que: el mateix dia de les calces en lloc dels tricornis, al congrés espanyol es va arribar a la conclusió que sí, que Fernández Díaz havia fet arribar fins a més extrems encara el sistema de clavegueram iniciat fa molts i molts anys. La cambra va dictaminar que el PP havia muntat una policia política. I prou: C's es va abstenir en una de les mocions i, sobretot, el PSOE i el PNB van rebutjat la iniciativa de Podemos i ERC de fer avaluar per la fiscalia si hi ha hagut delictes penals. No n'hi ha hagut? De debò, PNB?

Hi ha unes quantes dites sobre les calces que potser ja no es fan servir i és una llàstima. Una de les que trobo adients ara mateix és aquesta: Saber-se cordar les calces, que vol dir saber-se governar. Som-hi, com més aviat millor.

XAVIER VINYALS

‘Pujol no va defensar el Comitè Olímpic de Catalunya, prioritzava negociar altres coses amb l'estat’

Vinyals era el director general del Comitè Olímpic de Catalunya durant dels jocs de Barcelona 92 i va aconseguir desfil·lar amb una senyera

NARCÍS FIGUERAS

El 17 d'octubre de 1986, Juan Antonio Samaranch va anunciar, des del Palau de Beaulieu de Lausana, que els Jocs Olímpics de 1992 es farien 'a la ville de... Barcelona'. L'any següent, a Catalunya, un grup de persones es va organitzar amb un objectiu molt clar: que una delegació catalana participés en aquells Jocs Olímpics. L'Associació per la Delegació Olímpica de Catalunya (ADOC), primer, i el Comitè Olímpic de Catalunya (COC), després, van treballar per 'convèncer el món' que aquella era una aspiració legítima. Però la negativa de l'olimpisme, la política espanyola i l'ara no toca' del president de la Generalitat d'aleshores, Jordi Pujol, entre més coses, ho van obstaculitzar.

Xavier Vinyals era el director general del Comitè Olímpic de Catalunya (COC) durant els Jocs de Barcelona. Tot i no assolir el reconeixement del COC per part del COI, Vinyals va poder desfil·lar i fer onejar una senyera durant la cerimònia inaugural a l'estadi Lluís Companys. Parlem amb ell d'aquesta qüestió, dels intents infructuosos del COC de participar en Barcelona 92 i de per què això no va ser possible.

—Com sorgeix la idea de recuperar el projecte de Josep Elias Juncosa de 1913 i fundar un Comitè Olímpic de Catalunya?

—Sorgeix d'un grup reduït de promotors, entre els quals hi havia l'Albert Bertrana, el Carles Lladó i el Francesc Serra. Escriuen un article d'opinió al diari Avui en què diuen que, atès que Barcelona tindrà uns Jocs Olímpics, s'hauria de recuperar l'antic Comitè Olímpic de Catalunya que no va ser mai reconegut a causa dels avatars de la política de l'època. A partir d'aquí, s'estudia la viabilitat administrativa i legal del comitè i es crea l'ADOC, que vehicula aquestes aspiracions.

—Entre la seva fundació i la petició de reconeixement formal, feta el 1991, quina feina fa el COC?

—Convèncer el món. I, en bona part,

Un país que té un comitè olímpic acostuma a tenir el suport del govern del país

No hauria passat res si hi hagués hagut un Comitè Olímpic de Catalunya competint als Jocs de Barcelona

això s'aconsegueix. A banda de la formalitat de demanar per escrit la sol·licitud, s'havia de preparar una estratègia de reconeixement del comitè. No et pots presentar a Lausana i dir: 'Hola, vinc perquè em reconegueu'. Prèviament, fan falta una sèrie de diàlegs. S'aconsegueixen suports del parlament, de partits polítics i institucions, però sempre ens manca un suport actiu per part del govern de la Generalitat.

— **La població donava suport a la participació del COC?**

— Sí, molt majoritàriament. No hauria passat res si hi hagués hagut un Comitè Olímpic de Catalunya competint als Jocs de Barcelona. Fins i tot, les enquestes de l'època deien que un 80% de la gent de Catalunya estava d'acord a tenir seleccions pròpies participants en els Jocs Olímpics. Era un suport ampli.

— **El 1991, es demana el reconeixement al Comitè Olímpic Internacional (COI). Quina esperança teníeu que la petició fos ben rebuda?**

— Poca. Ens trobàvem que els suports interns que necessitàvem, com el del mateix govern, eren uns suports molt tous. I era molt difícil d'aconseguir que es reconeguéssin una cosa tan complexa com el COC abans dels Jocs de Barcelona, si no tenies una posició ferma del govern de la Generalitat. I no era pas ferma, era molt tova.

— **No us va agradar el paper del president Pujol a l'hora de donar suport al COC.**

— Pujol no va fer una defensa estratègica del COC, prioritzava negociar unes altres coses amb l'estat. Va donar un cert suport a les mobilitzacions del Freedom for Catalonia i d'altres, que estaven bé però que van desaparèixer del mapa quan van començar els Jocs Olímpics i va començar a competir la selecció espanyola.

— **Em podeu explicar algun fet concret?**

— Hi ha una federació, la de natació, que un dia diu al president Pujol: 'President, la Federació Internacional de Natació està disposada a reconèixer-nos. Què

fem?' I el president els diu: 'Ara no toca.' Quan s'asseuen a Madrid a negociar coses, aquest tema no és mai a la taula de negociació, no ho demanen. I si no demanes una cosa, no te la donaran.

— **Què n'esperàveu? Que fes de mediador amb les institucions espanyoles, per exemple?**

— No, no. Un país que té un comitè olímpic acostuma a tenir el suport del govern del país. Si quan lluites pel reconeixement, no tens el suport ferm del govern del teu propi país, és molt difícil. I aleshores era possible legalment, perquè la Carta Olímpica encara no s'havia modificat. La modificació de la Carta Olímpica es va fer per nosaltres, dedicada als catalans.

— **Heu dit alguna vegada que Jordi Pujol va canviar d'opinió quan va veure que el paper de Catalunya quedava diluït i que, fins i tot, us va demanar de fer alguna cosa.**

— Sí. Jo crec que ell es va adonar que s'havia equivocat. Ho demostra que, durant els Jocs, ens va trucar i ens va dir: 'Escolteu, Catalunya no apareix enlloc, a veure si podeu fer alguna cosa en la cerimònia de clausura.' Òbviament, allò no estava preparat ni teníem previst de fer res. La prèvia dels Jocs, l'arribada de la torxa olímpica, la campanya del Freedom for Catalonia donaven certa visibilitat al fet nacional català, però quan va començar a competir la selecció espanyola, tot això va desaparèixer i el president es va adonar que potser sí que hauria d'haver defensat el COC.

— **Es va fer una oferta al COC: 'No feu res per a dificultar el desenvolupament dels Jocs i, a canvi, serà més fàcil de negociar el reconeixement de cara a Atlanta 96.'**

— En cap moment no ens vam plantejar de fer un boicot als Jocs. Algú ho ha dit i no és cert. Al contrari, volíem que els Jocs sortissin bé, però volíem tenir visibilitat. Com que no teníem un plantejament de boicot, aquesta proposta no tenia sentit. Sí que ens van dir que, si els Jocs sortien bé i no hi havia cap conflicte amb nosal-

tres, després dels Jocs estaven disposats a parlar-ne a fons. Però nosaltres érem perfectament conscients que o ens en sortíem abans dels Jocs o després no hi hauria cap possibilitat.

—Per què?

—La força que teníem per a forçar el reconeixement era fer els Jocs a casa. Quan ja han passat, ets en un racó del món i al COI no li importa. Però quan són a casa teva i una part de la gent hi està abocada i ho demana amb ganes, el COI s'ho mira d'una altra manera. Després, només ens quedava existir i esperar que la situació política canviés o bé canviar la situació política perquè el COC pogués ser reconegut. El temps ens ha donat la raó. L'única manera de tenir un comitè olímpic reconegut avui dia és la independència.

—Qui us ho va fer saber?

—El COI va delegar al vice-president senegalès, Keba Mbaye, el diàleg amb el Comitè Olímpic de Catalunya.

—I Juan Antonio Samaranch?

—Samaranch va fer algun intent, fins i tot en públic, de proposar que els atletes catalans duguessin un distintiu o que desfilessin juntament amb la delegació espanyola però portant la bandera catalana o les quatre barres a la indumentària. Samaranch va anar bastant enllà i tothom se li va tirar al coll.

—A banda d'aquesta proposta concreta, quina actitud va tenir Samaranch durant l'intent de reconeixement del COC?

—Samaranch volia allò que volíem tots, que els Jocs fossin un èxit. I li va semblar que aquest gest no canviava l'estatu quo i que era suficient per a satisfer la població catalana. De la mateixa manera que les llengües oficials dels Jocs van incloure el català perquè la gent del país se sentís més còmoda. Normal. Samaranch ho feia per satisfer una aspiració. A mi no me la satisfia, però entenc que una part de la gent ja n'hagués tingut prou. Ara bé, el Comitè Olímpic Espanyol va dir que ni parlar-ne, i els partits polítics també.

—Samaranch era president del COI quan es va reformar la Carta Olímpica per tancar la porta a qualsevol comitè que no fos d'un estat independent.

—Sí, però una cosa no és incompatible amb l'altra. Ell va considerar que havia de fer algun gest per a satisfer les aspiracions legítimes de representativitat de la nació catalana. Però no era favorable al reconeixement del COC i, per tant, després dels Jocs va canviar la legalitat perquè no poguéssim entrar.

—El 1996, s'abandona la categoria de 'països esportius' i el COI parla directament d'estats independents'.

—Va ser un trencament amb l'esperit de l'olimpisme, que tradicionalment optava per separar la geografia esportiva de la geografia política.

—Malgrat tot, vau desfilars en la cerimònia d'inauguració del 25 de juliol de 1992 amb una senyera enmig de la delegació lituana. Com ho vau aconseguir?

—Havíem creat un comitè de coordinació amb els comitès olímpics de les repúbliques bàltiques (Estònia, Letònia i Lituània) perquè cap dels nostres comitès no estava reconegut i ens va semblar que ajuntar-nos ens donava més força. Vam establir una relació d'amistat i confiança. Quan van ser independents, el COI de seguida els va reconèixer, i aleshores es van trobar que havien de venir a Barcelona, on tenien algun amic. Em van proposar personalment de ser el seu *attaché*, el màxim responsable d'un comitè nacional olímpic davant un comitè organitzador. Jo els vaig respondre que sí, però amb l'única condició que a la cerimònia inaugural em deixessin desfilars amb la meua pròpia bandera i que després pogués fer públic que ho havia fet com a representant del Comitè Olímpic de Catalunya.

—Què vau pensar quan vau sortir a l'estadi i vau poder treure la senyera?

—Pel que fa al país, va ser una derrota que no aconseguíssim res més enllà d'aquest acte simbòlic. Personalment, va ser d'una certa emoció tenir la pos-

Samaranch va fer algun intent, fins i tot en públic, de proposar que els atletes catalans duguessin un distintiu o que desfilessin juntament amb la delegació espanyol

El món de l'esport no pot ser indiferent a un procés d'independència, sinó que ha de ser-ne un actor particip

sibilitat de desfilars en una cerimònia inaugural disfressat d'atleta d'un altre país però fent-ho com a representant del Comitè Olímpic de Catalunya.

—Creieu que avui és més a prop el reconeixement oficial d'un Comitè Olímpic de Catalunya?

—Sí, perquè som més a prop de la independència. El món de l'esport no pot ser indiferent a un procés d'independència, sinó que ha de ser-ne un actor particip. A més, és àmpliament acceptat, des del punt de vista acadèmic i dels estudis d'impacte, que tenir un estat independent i ser reconeguts a escala internacional generaria un gran benefici per a l'esport català. ■

Les dades de l'enquesta del CEO preveuen un 67,5% de participació a referèndum. ACN

Referèndum: el resultat més temut per Espanya

Política Una participació del 67,5% seria la més alta obtinguda mai en cap referèndum fet en democràcia a l'estat espanyol · Una victòria del sí pel 62% supera els marges dels referèndums d'Escòcia, Montenegro i el Brexit

REDACCIÓ

Una participació del 67,5% en el referèndum convocat per la Generalitat el primer d'octubre vinent. I una victòria clara del sí a la independència, amb el 62,4% dels vots, enfront del 37,6% de vots en contra. Aquesta és la hipòtesi que dibuixa el segon Baròmetre del CEO d'enguany, que, de fet, mostra el resultat que seria més temut per Espanya, perquè amb aquest resultat a la mà, al govern espanyol li seria molt difícil d'impedir la proclamació de la independència.

Una participació del 67,5% dels catalans donaria una legitimitat enorme al referèndum. Especialment, tenint en

compte que l'opció de participar-hi és la majoritària entre tots els partits de l'arc parlamentari català, sempre segons les dades del CEO. En tot cas, una participació d'aquest nivell serviria per a impugnar l'actuació dels partits que proven d'evitar la convocatòria del referèndum.

En termes comparatius, una participació del 67,5% és superior a la de tots els referèndums que s'han fet en democràcia a l'estat espanyol. Seria lleugerament superior a la que va tenir la constitució espanyola quan va ser referendada el 1978, i molt superior a la dels altres dos referèndums d'abast estatal, el de la permanència a l'OTAN i el de la Constitució Europea.

Comparat amb els referèn-

dums sobre els estatuts d'autonomia dels diversos territoris, també els superaria tots: els dos referèndums catalans van obtenir participacions del 59% i el 48%.

I pel que fa a les eleccions, aquesta participació només seria superada clarament per la de les eleccions del 2015, guanyades per Junts pel Sí, quan va votar el 74,95% del cens. En les del 2012, la participació va ser gairebé la mateixa (67,7%, només dues dècimes superior). En les nou eleccions anteriors, va ser clarament inferior.

Amb aquestes dades a la mà, la legitimitat de la participació quedaria fora de tot dubte i seria indiscutible, cosa que genera un enorme problema polític a l'estat.

Més encara si es combinés amb la victòria prevista del sí. Un 62% contra un 37% és un resultat molt clar que no oferiria cap dubte a escala internacional sobre la voluntat dels catalans.

Així, en comparació, en el referèndum d'independència d'Escòcia del 2014 el no va guanyar per un 55% a 44%. I en l'anterior referèndum d'autodeterminació fet a Europa, el de Montenegro del 2006, el resultat va ser el mateix però a la inversa: els partidaris de la independència van aconseguir el 55% dels vots, contra un 44% dels qui volien continuar units a Sèrbia. El Brexit va ser aprovat també amb un 51% de vots a favor enfront d'un 48%, amb una participació del 72%.

Les dades:

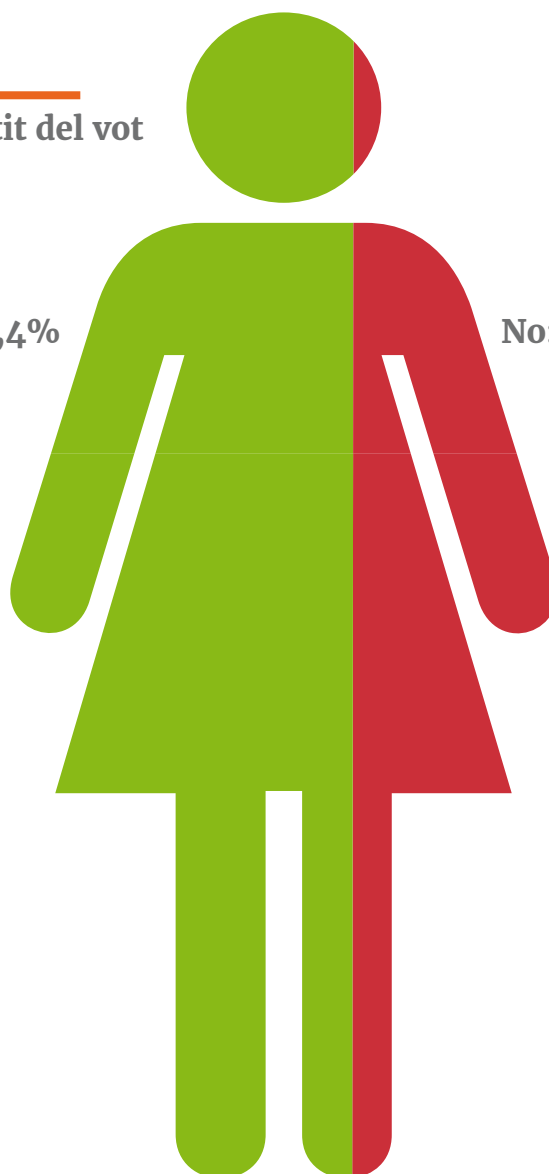
Participació: 67,5%

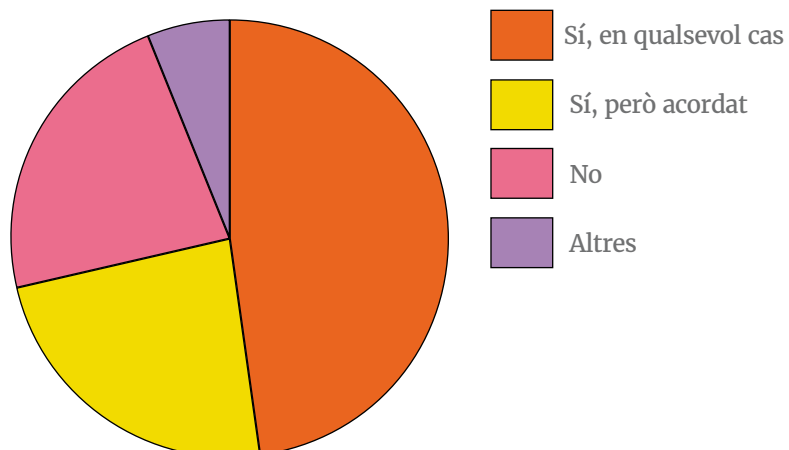
Sentit del vot

Sí: 62,4%

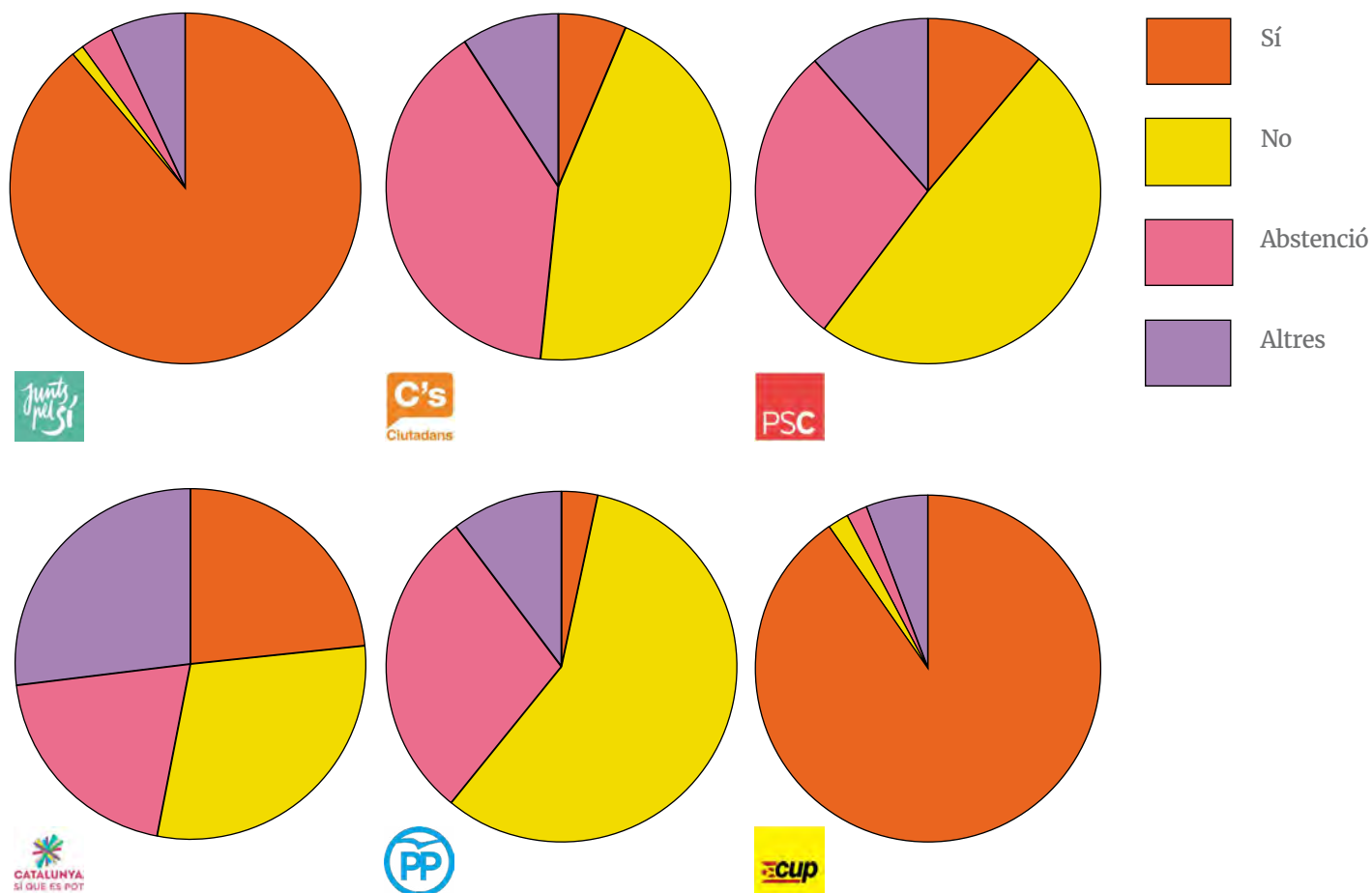
No: 37,6%

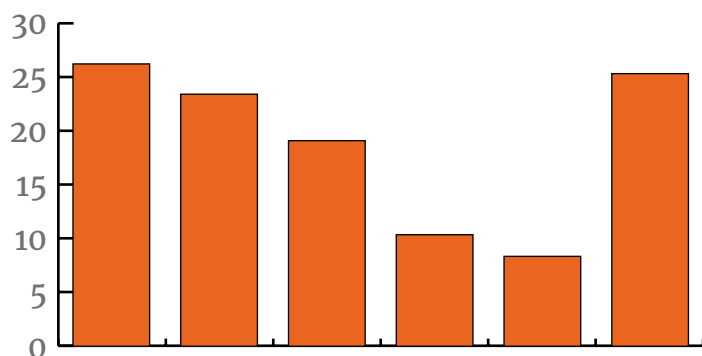
Opinió en relació a la celebració del referèndum

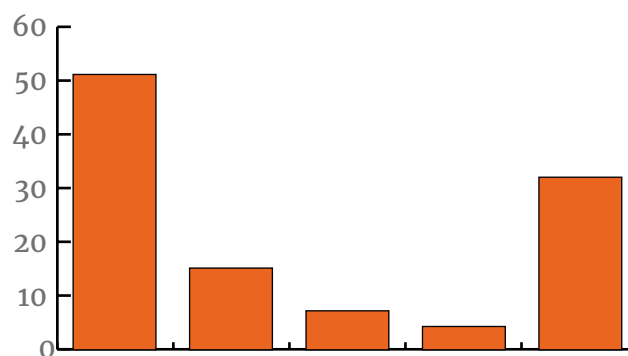
Sentit del vot segons el partit

Motius per votar sí

Motius per votar no

—Guanyar capacitat de gestió 26,2%
 —Catalunya milloraria 23,4%
 —Desig de model de país 19,1%
 —Actitud contrària al govern espanyol 10,4%
 —Sentiment d'incomprensió 8,4%
 —Altres 25,3%

—Unitat d'Espanya 51,1%
 —No seria positiu per Catalunya 15,3%
 —Sentiment indentitari 7,4%
 —Falta de concreció del projecte de futur 4,5%
 —Altres 32,1%

La transició, l'origen de les clavegueres de l'estat

Aravot A la pràctica, aquest període va suposat el manteniment en democràcia dels personatges més foscos del franquisme

SEDA HAKOBYAN I ALEXANDRE SOLANO

La transició va ser un pacte entre les forces democràtiques i els reformistes del règim. Ni els franquistes tenien força per a mantenir la dictadura sense Franco ni els opositors per a fer-lo caure. L'acord va portar a una democràcia de baixa intensitat, en què no es va tocar l'estructura de poder ni es van depurar l'administració ni els cossos de l'estat.

Una situació molt concreta, en un període que podria haver estat excepcional, es va mantenir en el temps i, a la pràctica, va significar el manteniment en la democràcia de personatges del franquisme tan foscos com els membres del Tribunal d'Ordre Públic i la Brigada Político-social, que actualment són investigats en la querella de l'Argentina per crims contra la humanitat. Aquesta democràcia de baixa intensitat encara és clau per a entendre la política i el sistema de poder actual de l'estat espanyol.

Canvi de règim, sense tocar el sistema polític

La victòria dels sublevats va causar una depuració bestial dels cossos i l'administració de l'estat espanyol. Aquesta depuració va començar abans

El rei Juan Carlos I i Francisco Franco. ARXIU

del final de la guerra del 1936-1939, amb la llei de responsabilitats polítiques, que va depurar el funcionariat a tots els nivells, dels cossos de seguretat als carters passant pels jutges.

El 1978, l'estructura de poder no va canviar, com havia passat el 1939. Els qui es van enriquir amb el franquisme continuaven en posició de privilegi. Tal com recordava el periodista Lluç Salellas, cap ministre fran-

quista no es va veure degradat en la democràcia, la meitat va acabar en política i l'altra meitat en consells d'administració, principalment en companyies elèctriques i bancs. Aquesta és una pràctica que es va consolidar els anys cinquanta i seixanta i que ha perdurat fins als nostres temps.

Dirigents del règim com ara Manuel Fraga, Pío Cabanillas, Rodolfo Martín Villa o el mateix Adolfo Suárez es

van reconvertir en partidaris de l'evolució controlada per part del règim. A les corts constituents, una trentena de diputats de la UCD havien estat procuradors franquistes, igual que gran part dels d'Alianza Popular.

Una de les motivacions perquè els procuradors franquistes donessin a la llei per la reforma política del 1976 va ser la contrapartida de transformar les organitzacions paraestats, com el 'Movimiento Nacio-

ANÓNIMO FUNCIONARIO DEL MINISTERIO DEL INTERIOR

En el documentari *Las cloacas de Interior*, es mostra com el cos policíac no es va renovar, no hi va haver cap depuració. DOCUMENTARI

nal' i el 'Sindicato Vertical', que van passar a formar part de l'administració de l'estat espanyol. Com que no es va fer cap depuració, la majoria dels alts càrrecs van continuar en el govern de la transició i, fins i tot, en la primera legislatura del PSOE. Es va mantenir una elit administrativa estructural, especialment en els cossos de l'estat, cosa que es va traduir en el fet que el 28% dels parlamentaris de les corts constituents fossin funcionaris.

La justícia: de la transició a la democràcia sense canviar res

La transició va portar l'estat de la legalitat franquista a la democràcia, però en el sistema judicial no va haver-hi cap mena de depuració.

El Tribunal d'Ordre Públic (TOP) va substituir el Tribunal Especial de la Maçoneria i del Comunisme, dedicat a jutjar els delictes d'ordre públic, principalment politico-socials. En la primera sentència de les 3.889 que van dictar,

els magistrats –la majoria adherits al règim franquista– van condemnar un obrer a deu anys de presó per haver dit 'em cago en Franco'; i en els prop de tretze anys d'activitat, van formar part de la repressió, juntament amb la Brigada Politico-social, i mai no van obrir cap causa per lesions. El TOP va ser dissolt i es va reconvertir, immediatament i encara amb la legislació franquista, en l'actual Audiència Nacional espanyola.

Els tres presidents del tribunal van formar part, en democràcia, del Tribunal Suprem, la més alta instància judicial, mentre que el primer president de l'Audiència va ser un magistrat del Tribunal Suprem franquista. Deu dels setze magistrats del TOP van acabar al Tribunal Suprem o l'Audiència espanyola i van mantenir la medalla al mèrit jurídic.

Un d'aquests magistrats va ser Antonio Torres-Dulce, que es va jubilar com a president de l'Audiència Provincial

de Madrid. Era oncle del fiscal general de l'estat durant el 9-N i pare de l'ambaixador espanyol a Mauritània, també amb passat falangista. Un altre membre destacat del TOP va ser Jaime Mariscal de Gante: la seva filla és Margarita Mariscal de Gante, ministra amb José María Aznar i, actualment, membre del Tribunal de Comptes i la responsable d'obrir la investigació per a exigir a Artur Mas, Joana Ortega i Irene Rigau que paguin els costos del 9-N.

La necessitat de renovar la justícia, encara

La nul·la depuració i un poder judicial marcat pels nostàlgics al règim van fer que, el 1983, es constituís l'associació Jutges per la Democràcia. Tal com recordava el jutge Santiago Vidal, només una desena part dels jutges formen part d'aquesta associació, i la resta tenen un caràcter molt conservador.

Per qüestions d'edat, no

estan en actiu els jutges més implicats del franquisme, però continuen les reminiscències. El magistrat de l'Audiència espanyola, des del 1989, és Ismael Moreno Chamorro, policia del franquisme convertit en jutge que va empresonar els titellaires granadins, va ordenar d'investigar per sedició i rebel·lió l'ANC i l'AMI i va investigar per sedició el regidor de la CUP de Vic Joan Coma.

L'òrgan de govern del Poder Judicial continua altament polititzat, els partits es reparteixen els nomenaments i una gran majoria de jutges considera que no es protegeix prou el principi d'independència judicial i que els nomenaments no es fan per criteri de capacitat i mèrit.

Els jutges que sí que han estat depurats són els qui s'han mostrat crítics amb el règim. Des dels inhabilitats Elpidio Silva, el polèmic Baltasar Garzón i Santiago Vidal a la jutgessa Àngels Vivas, que no va ser elegida presidenta de l'Audiència per haver signat a favor del dret de decidir.

Militars: els garants de la transició tal com ha estat

Uns dels actors principals de la transició van ser els militars, que havien imposat una dictadura sota l'autoritat del general Francisco Franco fins al 1975. Van tenir un paper protagonista com a legisladors a l'ombra i oposició al canvi democràtic.

Les pressions militars van ser clau a l'hora de redactar els articles essencials de la constitució espanyola. Van ser aquestes pressions les que van fer incloure, en l'article segon, la fórmula 'indissoluble unitat de la nació espan-

L'ex-comissari José Manuel Villarejo va formar part en la constitució del sindicat

yola, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols', ara tan utilitzada contra les aspiracions catalanes. També va ser modificat per pressions militars l'article 8, que diu que les forces armades 'tenen com a missió garantir la sobirania i independència d'Espanya, defensar la seva integritat i l'ordenament constitucional'.

El fet que fos imposada la monarquia o la no legalització de les forces republicanes en les primeres eleccions també es deu, en gran part, al paper dels militars. En la llei d'amnistia de 1977, que incloïa gran part dels presos polítics i impedia de jutjar els crims comesos durant la guerra del 36-39 i el franquisme, no cobria els membres de la Unió Militar Democràtica (UMD), creada pels militars favorables a la democràcia el 1974. Això va comportar una dura repressió i expulsions dels cossos, i les pressions militars van impedir que fossin readmesos els qui havien estat expulsats.

L'exèrcit va conspirar unes quantes vegades contra la democràcia. La primera, el 1978, amb l'operació Galàxia, que va aprofitar que el rei Juan Carlos era a l'estranger per a prendre La Moncloa, coincidint amb el consell de ministres, i imposar així un govern de 'salvació nacional'.

Els principals organitzadors eren el tinent coronel de la Guàrdia Civil, Antonio Tejero, el capità de la Poli-

cia Armada Ricardo Sáenz de Ynestrillas i un coronel de l'Estat Major mai identificat. Cap dels dos no va perdre el rang militar i Ynestrillas, fins i tot, va ser ascendit quan pertocava per reglament. Els conspiradors no es van aturar i, el 23 de febrer de 1981, van cometre el conegut intent de cop d'estat del 23-F. Més tard, es va aturar la conspiració del 27 d'octubre de 1982, que volia perpetuar accions contra personalitats d'esquerra i autonomistes, i cometre un gran atemptat en un bloc de pisos militars a Madrid, del qual volien culpar-ne ETA i, d'aquesta manera, justificar un cop d'estat dels militars.

L'últim intent conegut és el del 2 de juny de 1985, quan pretenien eliminar autoritats polítiques i militars, inclòs el rei, amb un atemptat en la tribuna d'autoritat durant la desfilada de les Forces Armades a la Corunya. L'objectiu era crear un buit de poder que portés a la intervenció de l'exèrcit en la política espanyola.

Tot i el pas dels anys, s'ha mantingut una imatge conservadora i ultranacionalista, que es reafirma amb algunes declaracions contra el procés català en què s'ha arribat a apel·lar a l'esperit del 23-F, i amb certa nostàlgia del franquisme, acompanyada d'impunitat. Un exemple és el cas del fill de Tejero, que va convidar diversos colpistes del 23-F, inclòs el seu pare, a un dinar de commemoració el 2014. Tot i

ser destituït en un primer moment, la sanció va ser revocada i, fins i tot, més tard el van ascendir. En canvi, el tinent Luis Gonzalo Segura va ser expulsat de l'exèrcit per haver denunciat corrupció militar.

La policia: les clavegueres de l'estat des d'abans de la democràcia

En el documentari *Las cloacas de Interior*, es mostra com el cos policíac no es va renovar, no hi va haver cap depuració. Diversos comandaments van crear el Sindicat Professional de Policia i, sota la cobertura de defensar d'una manera democràtica els agents, es va constituir una organització en què la major part dels dirigents procedien de Fuerza Nueva, de la ultradreta o de la Brigada Politico-social, els més nostàlgics del franquisme.

L'ex-comissari José Manuel Villarejo va formar part en la constitució del sindicat. L'ex-director operatiu de la policia espanyola, Eugenio Pino, va ingressar-hi durant el franquisme, el 1974. Els principals dirigents de l'operació Catalunya, Eugenio Pino, José Manuel Villarejo i Marcelino Martín-Blas, van ser condecorats pel ministre Jorge Fernández Díaz, amb la millora retributiva que aquesta distinció comporta.

La secció més representativa del franquisme era la Brigada Politico-social, la policia encarregada de perseguir i reprimir l'oposició. El cap de la brigada, el comissari Roberto Conesa, i gran part de la secció, van ser reciclats en la guerra bruta de l'estat, encarregats de la lluita contra ETA i els GRAPO.

La mà dreta de Roberto Conesa, el torturador Antonio González Pacheco, anomenat Billy El Niño, condecorat ja en democràcia, es va mantenir a la policia fins al 1982. No ha estat perseguit per la justícia fins que la querella del 2013 a l'Argentina no n'ha demanat l'extradició, denegada per l'Audiència Nacional espanyola. Després de l'intent de cop d'estat del 23-F, es va crear la 'brigada antigolpe' (el nom real era Brigada d'Informació de l'Interior), formada principalment per membres del grup anti-GRAPO de Billy El Niño i coneguts per la seva ideologia d'extrema dreta. L'excusa va ser que s'elegien persones altament conservadores perquè fos més fàcil d'infiltrar-los en l'ambient colpista i ultra. Realment, els resultats van ser minsos, i no es van processar civils implicats en les trames colpistes.

Tot i el pas del temps i una renovació ideològica parcial en el cos, la manifestació d'aquest mateix gener, on més d'un miler d'agents dels sindicats minoritaris dels Mossos (SPC, CAT i USPAC) i el sindicat majoritari de la Guàrdia Urbana de Barcelona (SAPOL), juntament amb els sindicats de la policia espanyola (SIPEOL) i la Guàrdia Civil (ASIGC), van protestar principalment contra la CUP per la persecució política, són una mostra d'un pòsit nostàlgic. Grups ultres i plataformes de legionaris espanyols havien fet una crida a participar-hi, amb la qual cosa van mostrar el vincle invisible encara existent que lliga les institucions actuals amb el començament de la transició. ■

L'independentisme homenatja Macià Manera amb un gran acte a Montuïri

Societat Intervencions polítiques, personals i musicals recordaran l'històric militant independentista, que es va morir a final de gener

Cartell de l'homenatge. CEDIDA

REDACCIÓ

Montuïri acull aquest vespre (22.00) un gran acte de record i homenatge a Macià Manera, l'històric militant independentista que es va morir a final de gener d'enguany. Amics i familiars de Manera hi han organitzat un acte amb artistes i polítics de tot el país. La trobada en memòria de Manera es farà a l'esplanada del Museu de Son Fornés i comptarà amb intervencions de Mateu Matas, Xurí, president d'ERC de Mallorca, Anna Gabriel, diputada de la CUP i

Agustí Cerdà, ex-diputat al congrés i amic de l'homenatjat. També hi parlaran Xesc Manera, germà d'en Macià, i Joan Collet, amic seu.

A banda de les intervencions més polítiques i personals, un bon reguitzell de músics i artistes no han volgut deixar passar l'ocasió d'homenatjar Manera. A l'escenari de Montuïri, s'hi enfilaran els glosadors Maribel Servera i Macià Ferrer, Noto, i els músics Pau Alabajos, Biel Majoral, Toni

Nicolau, Al-Mayurqa, Pere Figueres, Vers Endins, Marcel Pich, Xeremiers, Pau i Càndid, Pep Toni Rubio i Titot i David Rosell. A partir de la mitjanit, començarà un concert de rock amb els Brams i els conjunts locals Blues Destroyers, Fonoi i IndiGests.

Macià Manera, lluitador incansable

Nascut a Montuïri el 1965, Manera fou un dels militants independentistes més significats del Moviment

de Defensa de la Terra i de Catalunya Lliure. També va concórrer a les llistes electorals del Partit Socialista de Mallorca (PSM) a les municipals del 1987 al seu poble. Manera va ser detingut el 1989 acusat de ser militant de Terra Lliure. Va passar tres anys a la presó, a Madrid i a Lleida. La seva detenció va tenir un gran impacte a Mallorca, on es van fer moltes concentracions de protesta i solidaritat. ■

EL TERMÒMETRE DE LA INDEPENDÈNCIA FA UN SALT I SE SITUA AL 86,54%

‘Del 0 al 100, en quin punt es troba Catalunya en el camí cap a la independència?’

Repetim, com cada mes, la mateixa pregunta a cinquanta persones de referència en diversos àmbits d'actuació

Juliol
86,54%

El termòmetre de la independència tanca la seva trajectòria assenyalant que hem recorregut un 86,54% del procés. Amb aquest creixement, una vegada anunciat el referèndum per a l'1 d'octubre i just abans d'un agost especial i d'un setembre que promet emocions fortes, convidem els lectors de VilaWeb a puntuar també quina és la temperatura del procés (ompliu aquest formulari). El 100 és la independència. El 0 és la dissolució de Catalunya dins d'Espanya. Els cinquanta opinadors que hem consultat des del gener fins al juliol indiquen que la situació actual ja està molt avançada. Per exemple, Joan Josep Isern diu que 'hem arribat a un punt de no retorn i l'únic que queda per definir és com cristal·litza tot plegat l'1 d'octubre, amb xifres de vots a una banda i a una altra'. L'escriptora Gemma Pasqual es mostra convençuda que 'el govern català farà el que calgui per complir el mandat del poble'. Eulàlia Gili opina que 'el referèndum es farà i, si ho volen impedir de manera barroera, es trobaran amb una DUI'. Imma Tubella diu que 'ara la independència només depèn de nosaltres i de la capacitat que tinguem de resistir i convèncer'.

Bel Oïd transmet el seu estat d'ànim, que sembla compartit per molta gent: 'Crec que tots plegats (els qui estem a favor de la independència, els qui hi estan en contra i els qui tant els fa) tenim ganes que passi l'estiu i arribi l'octubre.' Per la seva banda, l'antropòleg Manuel Delgado s'expressa amb contundència: 'Sols hi ha victòria o derrota, independència o humiliació i condemna.' L'economista Núria Bosch afegeix que cal actuar amb 'intel·ligència, sang freda i astúcia'. El sociòleg Salvador Cardús constata que 'ja no ens hi podem aproximar més' perquè 'la tenim a tocar'. I el músic Pau Alabajos ho remata: 'El 2 d'octubre, passe el que passe, s'escriurà un nou capítol de la història.'

Alabajos, Pau — Músic

Gener 2017 (65%) Febrer 2017 (66%)

Març 2017 (67%) Abril 2017 (68%)

Maig 2017 (70%) Juny 2017 (70%)

75%

X«La guàrdia civil personant-se en el Teatre Nacional de Catalunya és una metàfora suficientment explícita del moment processal en el qual ens trobem a hores d'ara: el govern espanyol comença a prendre posicionaments encara més agressius i amenaçadors, es mostra absolutament sord a qualsevol mena de diàleg i escull l'estratègia de deslegitimació del referèndum. La re-

mor dels tancs entrant per la Diagonal ja no sona tant de broma o a acudit, es parla públicament del 155 i es debat oficialment sobre quina llei invocaran per a negar els resultats d'un exercici democràtic. Més enllà de Rajoy i de l'unionisme ultraortodox, la major part dels actors polítics rellevants han hagut de prendre una posició ferma i, arribats a aquest moment de la partida, ja no valen subterfugis ni ambigüitats: els comuns han creuat el Rubicó i hauran d'assumir les responsabilitats polítiques que es desprenen de les seues decisions, que en un moment cabdal com el que ens trobem, no passen desapercebudes a la ciutadania. Els partits independentistes

sumen esforços i treballen de manera conjunta amb fulls de ruta compartits, combatent tota la pressió externa i interna que un període tan delicat com aquest comporta. És l'hora d'ensenyar múscul i de demostrar la força democràtica de la societat civil, la força col·lectiva del poble de Catalunya. L'1 d'octubre, estan en joc moltíssimes coses: un model de país, un futur de progrés, una democràcia amb garanties. Si els funcionaris actuen amb valentia, les urnes parlaran amb eloqüència. I el 2 d'octubre, passe el que passe, s'escriurà un nou capítol de la història.»

Albinyana, Pep — Periodista

**Gener 2017 (70%) Febrer 2017 (70%)
Març 2017 (75%) Abril 2017 (80%)
Maig 2017 (90%) Juny 2017 (90%)**

«Si no pose 100% és per deixar alguna cosa per al gran valor simbòlic que tindrà el moment d'obrir la porta dels col·legis electorals. I és que, a hores d'ara, la voluntat i la capacitat de convocar i fer el referèndum ja són una demostració evident d'independència política, que en cosa de 90 dies serà palpable i per escrit en paper oficial.»

Altaió, Vicenç — Escriptor i pensador

**Gener 2017 (100%) Febrer 2017 (100%)
Març 2017 (50%) Abril 2017 (100%)
Maig 2017 (100%) Juny 2017 (100%)**

«La nostra divisa, participació democràtica, no s'ha mogut de lloc. Tot el procés que porta cap al procés tira endavant amb fermesa, convicció i proposta de participació a totes les parts. No es pot menystenir l'adversari, però el principi de lleialtat a la memòria i al projecte de futur supera, pas a pas, totes les dificultats. Ara, l'estat i els unionistes pretendran ridiculitzar i menystenir el dret a decidir. El darrer pas és el vot.»

Antich, Xavier — Filòsof

**Gener 2017 (51%) Febrer 2017 (55%)
Abril 2017 (60%) Maig 2017 (70%)
Juny 2017 (70%)**

«S'han fet avenços significatius per a organitzar el referèndum, però encara queden aspectes molt importants pendents de definir, aplicar o bé, i és molt comprensible, fer-se públics.»

Bertran, Lloï — Actriu

**Gener 2017 (80%) Febrer 2017 (85%)
Març 2017 (88%) Abril 2017 (88%)
Maig 2017 (91%) Juny 2017 (91%)**

«Ser o no ser. Independència.»

Boatella, Dolors — Creativa

**Gener 2017 (40%) Febrer 2017 (49,9%)
Març 2017 (49,9%) Abril 2017 (49,9%)
Juny 2017 (97%)**

«Fer el referèndum farà petar aquest últim termòmetre amb el 100% definitiu. Resultats a banda, votar ens farà lliures!»

Bosch, Núria — Doctora en ciències econòmiques per la UB i membre del CATN

**Gener 2017 (70%) Febrer 2017 (80%)
Març 2017 (80%) Abril 2017 (80%)
Maig 2017 (85%) Juny 2017 (85%)**

«No havíem estat mai tan a prop de la independència. La tenim a tocar si la gent respon, tal com sempre hem previst. No obstant això, encara no és segur que hi puguem arribar. Hi ha factors que ho podrien fer fracassar. Per aquest motiu s'ha d'anar molt amb compte. Es necessita intel·ligència, sang freda i astúcia.»

Burniol, Ramon — Membre de l'ANC del Berguedà

**Gener 2017 (65%) Febrer 2017 (70%)
Març 2017 (75%) Abril 2017 (77%)
Maig 2017 (78%) Juny 2017 (80%)**

«Si aquest termòmetre només tingués en compte la possibilitat de fer el referèndum, hi hauria posat un 95%. Estic totalment convençut que el farem, guardant un marge d'imprevistos d'un 5%. Però ho he rebaixat al 90% perquè es tracta de guanyar-lo i, per aconseguir-ho, encara ens queda feina. Serveixi aquesta reflexió per a adonar-nos que l'objectiu no és el referèndum en si mateix. Cal guanyar-lo. A mesura que ens anem apropant a l'1-O, hi ha persones de l'entorn independentista que comencen a tenir dubtes que abans no tenien. Cal treballar aquests vots i els dels qui encara no s'han posicionat. No desgastar-nos volent convèncer els convençuts de cada banda. Hi ha molts indecisos que, en definitiva, són els qui faran decantar la balança. I aquests indecisos ho són, majoritàriament, perquè no veuen clara una situació nova. És la por. Por del desconegut. I, també, d'una cosa tan coneguda com l'actitud del govern espanyol, que utilitza aquest recurs a manca d'uns altres. Si els voleu convèncer, demaneu-los pels avantatges de quedar-nos a Espanya. A veure si en troben.»

Calafat, Rosa — Lingüista

**Gener 2017 (60%) Febrer 2017 (65%)
Març 2017 (65%) Abril 2017 (75%)
Maig 2017 (90%) Juny 2017 (90%)**

«El 10 de juliol, aquest mitjà de comunicació titulava: 'La guia per a votar al referèndum de l'1 d'octubre. El cens, el vot a l'exterior, la configuració de les meses, la sindicatura electoral, la participació...' Aquestes paraules senzilles i clares, directes, marquen un 100% al còmput del termòmetre. El poble català donarà resposta a una pregunta neta. El resultat, evidentment desitjo amb tota la meua ànima que

sigui positiu per a la independència d'un tros del meu país.».

Canal, Mireia – Membre de l'ANC del Berguedà

Gener 2017 (70%) Febrer 2017 (75%)
Març 2017 (77%) Abril 2017 (78%)
Maig 2017 (80%) Juny 2017 (85%)

 90%

«Ja queden pocs mesos per a la data marcada, i cada vegada es veu el pas més decidit del govern cap al referèndum i cap a la creació d'un nou estat. També es pot veure l'interès que desperta el procés més enllà de les nostres fronteres i les actituds que rebem de Madrid. Tot això ens fa veure que cada dia hi som més a prop.»

Cardús, Salvador – Doctor en ciències econòmiques i membre del CATN

Gener 2017 (85%) Febrer 2017 (85%)
Març 2017 (85%) Abril 2017 (88%)
Maig 2017 (95%) Juny 2017 (95%)

 98%

«Que siguem a tocar la independència, no vol dir que l'aconseguim amb tota seguretat. Ja no ens hi podem aproximar més. Però tot dependrà de la partida final, i de com juguïn els adversaris. I de la sort, també.»

Codines, Rosa Maria – Presidenta d'Òmnium del Tarragonès

Gener 2017 (75%) Febrer 2017 (80%)
Març 2017 (80%) Abril 2017 (85%)
Maig 2017 (90%) Juny 2017 (90%)

 100%

«Fermesa, determinació, organització, coratge, unió, full de ruta clar i nítid. Estem a punt. Farem el referèndum. Decidirem el nostre futur com a poble. Ho farem, en memòria de tots aquells que van lluitar amb fidelitat i compromís per Catalunya. Molts hi van donar la vida, i d'altres, van ser exiliats de la seva terra.

Per tots ells, per nosaltres i per les generacions futures, votarem i guanyarem.».

Coromines, Diana – Editora, escriptora i traductora

Gener 2017 (75%) Febrer 2017 (80%)
Març 2017 (80%) Abril 2017 (80%)
Maig 2017 (90%) Juny 2017 (90%)

= 90%

«Amb el canvi de consellers, es blinda l'1 d'octubre i la voluntat d'implementar-ne el resultat; imprescindible per a encarar bé el tram final (calen representants fermes) i mantenir l'esperit de mobilització. Preparem-nos per als cants de sirena de terceres vies, d'Espanya i l'exterior: l'única sortida que podem donar a aquestes propostes quimèriques és que s'incorporin a la campanya del no. Qualsevol altra cosa seria trair el mandat democràtic. Més que mai, la batalla es juga a dins: cap fred, lucidesa i compromís amb la ciutadania.»

Colomer, Neus – Membre de l'ANC de Palafrugell

Gener 2017 (75%) Febrer 2017 (75%)
Març 2017 (75%) Abril 2017 (80%)
Juny 2017 (80%)

 95%

«El procés, que en el seu moment va començar el poble i que ara el govern és a punt de culminar, ha portat al canvi del marc mental de la societat catalana. Som a les portes de la república catalana, però encara ens queden els darrers passos, que seran els més durs. De ben segur, el suport de les entitats socials serà clau en aquest tram final. Mantinguem-nos units i alerta.»

Corrons, Jordi – President d'Òmnium Bages

Gener 2017 (70%) Febrer 2017 (75%)
Març 2017 (80%) Abril 2017 (80%)
Maig 2017 (85%) Juny 2017 (85%)

 90%

«Ja queden pocs mesos per a la data marcada, i cada vegada es veu el pas més decidit del govern»

«Aquests últims dies i setmanes han servit per a confirmar que seguim el camí adient i que tot s'arreglera degudament.»

«Els catalans (independentistes o no) que volem exercir el nostre dret de vot el dia 1 d'octubre hem assumit que l'haurérem d'exercir unilateralment, ja que l'estat espanyol, ara i en un futur previsible, no ens el reconeixerà. El govern de Catalunya fa la seva feina. És a dir: prepara les condicions perquè es pugui votar lliurement i es compromet a aplicar els resultats de les urnes, siguin quins siguin. Així doncs, i com ja vaig expressar en el darrer termòmetre, ara només depèn de nosaltres, de tots i cadascun de nosaltres, i del nostre compromís amb el referèndum, amb la democràcia i amb la sobirania del poble de Catalunya.»

Cotarelo, Ramón – Catedràtic de la UNED**Gener 2017 (75%) Febrer 2017 (80%)****Març 2017 (80%) Abril 2017 (77%)****Maig 2017 (82%) Juny 2017 (82%)** **87%**

«El govern es cohesiona i s'enforteix. La Generalitat conserva la iniciativa. El govern central no té cap pla més enllà de la fustigació processal dels dirigents, cosa que els reforça políticament. I això és bàsic per a mantenir la mobilització social, que tindrà un moment simbòlic molt fort abans de l'1 d'octubre, l'Onze de Setembre, l'última Diada abans del referèndum.»

Delgado, Manuel – Doctor en antropologia i professor de la UB**Gener 2017 (90%) Febrer 2017 (90%)****Març 2017 (92%) Abril 2017 (92%)****Maig 2017 (95%) Juny 2017 (95%)** **90%**

«*Alea jacta est*. Ja no hi ha ni escapatòria ni marxa enrere. Sols hi ha victòria o derrota, independència o humiliació i condemna. Sols la violència de les lleis o de les armes pot aturar el que passarà.»

Deulofeu, Joan – Membre de l'ANC de Palafrugell**Gener 2017 (75%) Febrer 2017 (80%)****Març 2017 (85%) Abril 2017 (85%)****Maig 2017 (90%) Juny 2017 (90%)****= 90%**

«Tal com he escrit en ocasions anteriors, la tensió creix a mesura que s'acosta la data de l'1-O. L'atac del govern espanyol a les persones s'ha cobrat alguna baixa, avui el senyor delegat del govern espanyol ens ha delectat amb un seguit d'amenaques difícils d'entomar, per una banda, i algunes de difícil compliment. La fermesa que mostra el nostre president, i el govern en general, una vegada fets els canvis recents, fan pensar que el camí establert fins al re-

ferèndum és clar i sòlid. Penso que som ja al 90%, si no més.»

Domingo, Jordi – Advocat i membre de Constituïm**Gener 2017 (80%) Febrer 2017 (80%)****Març 2017 (85%) Abril 2017 (86%)****Maig 2017 (90%) Juny 2017 (90%)** **94%**

«Aquests últims dies i setmanes han servit per a confirmar que seguim el camí adient i que tot s'arreglera degudament. La gent persevera i persisteix (ningú no baixa del tren i es mostren disposats a assumir conseqüències). El govern català es mostra més ferm que mai (les substitucions de càrrecs no fan sinó confirmar-ho). Internacionalment, s'han assolit fites impensables quan va començar el procés (res del que volia el govern espanyol ha succeït, malgrat el pagament de favors; i, en canvi, cada vegada hi ha més veus que afavoreixen les nostres aspiracions legítimes). Finalment, el govern espanyol es mostra catatònic mentre se li ensorren les perspectives, i cada vegada li queda menys capacitat de maniobra.»

Escríche, Lluís – Membre de l'ANC de Berga**Gener 2017 (65%) Febrer 2017 (69%)****Març 2017 (70%) Abril 2017 (75%)****Maig 2017 (77%) Juny 2017 (84%)** **89%**

«Hem tret pit amb l'11 de juny. Que el govern mantingui la convocatòria dels cinc-cents mossos i n'anunciï mil més, la presentació de la llei de garanties i la remodelació del govern per a encarar l'últim tram del camí cap al referèndum, sense fer cas del soroll que arriba de l'Ebre enllà, ens dóna molta confiança.»

Forcades, Teresa – Metgessa, teòloga i monja benedictina**Gener 2017 (60%) Febrer 2017 (70%)****Març 2017 (*) Abril 2017 (75%) Maig****2017 (75%) Juny 2017 (75%)** **85%**

«He afegit deu punts de cop, del 75% al 85%, perquè considero que tant l'anunci de la llei que regularà el referèndum (4 de juliol) com, sobretot, la remodelació del govern a fi d'assegurar que podrà resistir les pressions i les amenaces que ja arriben del govern espanyol (14 de juliol) fan que cada vegada sigui més difícil de fer marxa enrere. La meua impressió és que és força probable que el dia 1 d'octubre es faci el referèndum i és força probable que guanyi el sí. El que passi després serà determinant per al futur del país; cal blindar ara els mecanismes de participació popular que evitin que la transició a la Catalunya independent es faci simplement com una continuïtat de l'statu quo. En aquest sentit, l'anunci que, en cas que guanyi el sí, hi haurà no solament una 'assemblea constituent', sinó un 'procés constituent participatiu' en tota regla, em sembla el més significatiu políticament. L'anunci del procés constituent participatiu no té el grau de dramatisme que ara mateix té tot el que fa referència al referèndum, però obre la porta al fet que Catalunya sigui el primer país europeu que articuli de forma eficaç, en la seva constitució, la democràcia deliberativa. Si això arriba a passar, el canvi a favor d'una major justícia social començarà a ser possible. Començarà a ser possible prendre's seriosament que, sense democràcia econòmica, no hi pot haver democràcia política. Les persones votem cada quatre anys, els mercats voten cada dia.»

Gabancho, Patrícia – Periodista i escriptora**Gener 2017 (75%) Febrer 2017 (77%)****Març 2017 (77%) Abril 2017 (77%)****Maig 2017 (80%) Juny (80%)** **90%**

«Si, com esperem, l'1-O es fa el referèndum i la participació és bona, serem exactament a la porta de fer el pas cap a la independència, amb el benentès que això serà declarar-ne la intenció i

obrir negociacions. Alhora, s'hauran de convocar eleccions constituents. També pot passar tot el contrari: que no sigui possible votar, per mancances pròpies o per repressió descarada. Això ens duu a un escenari de mobilitzacions i protestes i alguna mena de declaració per part del parlament o del govern. No seria exactament una reculada. Pot ser que no es faci el referèndum i hi hagi eleccions (amb quin programa ens hi presentem?) o bé que es faci i no sigui suficient, o qualsevol altra cosa que ens faci tornar deu anys enrere. Dit d'una altra manera, tot és molt incert i no sabem res que sigui segur, excepte que en tenim l'oportunitat i ho volem.»

Gili, Eulàlia – Membre de l'ANC de Palamós

Gener 2017 (50%) Febrer 2017 (80%)

Març 2017 (85%) Abril 2017 (85%)

Maig 2017 (97%) Juny (97%)

«Ja ens falta molt poc per al 100%. Els canvis al govern són una garantia de compromís per a fer el referèndum l'1-O. Continuarem havent d'aguantar els atacs cada vegada més agosarats de Madrid i les desqualificacions dels partits unionistes a Catalunya, però continuarem endavant. El compte enrere va avançant inexorablement cap a la data fixada. El referèndum es farà i, si ho volen impedir de manera barroera, es trobaran amb una DUI. Institucions, entitats i ciutadans units no podran aturar tanta democràcia al carrer. El referèndum serà el nostre 'èxit' i ja ens situem al dia 2 d'octubre preparant la declaració d'independència. Per fi, serem un país normal, ens l'haurem guanyat a pols.»

Giner, Roser – Autora del bloc 'Chào ông Việt Nam' de VilaWeb i membre de l'ANC

Gener 2017 (95%) Febrer 2017 (97%)

Març 2017 (97%) Abril 2017 (97%)

Maig 2017 (98%) Juny 2017 (98%)

= 100%

«La qüestió és que tot s'accelera, com és previst pel govern i els diputats del parlament. La seva posició continua essent ferma, sense fissures. Queda poc temps per a anar a votar, una votació que només pot impedir-se o bé amb la força o bé amb el boicot passiu de les forces unionistes. La gent ja té claríssim que, primer, és ser independents i, després, fer eleccions no autonòmiques i començar a negociar amb el reino de España la desconnexió total. I ja sabem que històricament no han sabut negociar mai i el reino de España sempre ha perdut. El referèndum serà legal i tindrà la força d'una participació elevadíssima de gent i guanyarà el sí. Tot es va aclarint i avui sí que preveig la declaració d'independència de la república catalana, un fet històric i real. Ho sabrem el dia 2 d'octubre i ens arromangarem per començar a treballar de valent.»

Ibarz, Mercè – Escriptora, periodista i doctora en comunicació audiovisual per la UPF

Gener 2017 (60%) Febrer 2017 (65%)

Març 2017 (66%) Abril 2017 (50%)

Maig 2017 (50%) Juny 2017 (50%)

= 50%

«Vull creure que votarem l'1 d'octubre, que ho podrem fer. A quina distància serem a partir de llavors de la independència, continuo pensant que al 50%.»

Isern, Joan Josep – Crític literari, escriptor i autor del bloc 'Totxanes, totxos i maons' de VilaWeb

Gener 2017 (75%) Febrer 2017 (80%)

Març 2017 (84%) Abril 2017 (88%)

Maig 2017 (90%) Juny (92%)

«Espanya ataca rabiüda, tal com era d'esperar. Cap sorpresa, doncs, per

aquesta banda. Allí saben que tenen molt a perdre i aquestes catarsis no agraden mai a ningú. Aquí, es tracta d'anar aguantant i fer costat al govern i les entitats cíviques que estan alerta a reaccionar –amb nosaltres al seu costat, és clar– quan sigui necessari. Hem arribat, per tant, a un punt de no retorn i l'únic que queda per definir és com cristal·litza tot plegat l'1 d'octubre, amb xifres de vots a una banda i a una altra. Una victòria de l'unionisme reforçaria l'Espanya negra que tant hem patit i triaríem unes quantes generacions a tornar a posar-nos en la situació d'ara. És, doncs, ara o mai, senyores i senyors.»

Lázaro, Pilar – Membre de l'ANC d'Olvan

Gener 2017 (80%) Febrer 2017 (83%)

Març 2017 (83%) Abril 2017 (80%)

Maig 2017 (81%) Juny (82%)

«Hem fet un gran avenç. Tenim data i pregunta. El govern té clara l'organització d'aquest referèndum. Els canvis de govern produïts aquesta setmana ho corroboren. Aniria bé que aquests partits que encara no saben què fer es definissin per donar més força al procés democràtic que vivim. De totes maneres els qui ho tenim clar ja n'estem tan tips, d'aquesta indefinició, que ja no ens importa. Ara cada setmana és un pas més a prop de la independència. El gran repte que queda en aquests moments és guanyar el referèndum. Tenim onze setmanes per a treballar-hi, cadascú aportant el granet de sorra que pugui, i l'hem de guanyar.»

Llombart, Jofre – Periodista

Gener 2017 (48%) Febrer 2017 (53,3%) Març 2017 (53,3%) Abril 2017 (53,3%) Maig 2017 (60%) Juny 2017 (60%)

= 60%

«El percentatge de possibilitats que Catalunya sigui independent depèn de les persones que estan d'acord que Ca-

talunya decideixi autònomament el seu dret de decidir el seu futur. Aquest percentatge és del 60%, si ens atenim al 27-S. D'aquesta voluntat d'autodecidir depèn el destí de Catalunya com a nació sobirana.»

Lluís, Joan-Lluís – Escriptor

Gener 2017 (62%) Febrer 2017 (67%)

Març 2017 (69%) Abril 2017 (73%)

Maig 2017 (75%) Juny 2017 (75%)

 85%

«Al film *Seven chances* Buster Keaton davalla una muntanya. Té pressa. Sense voler-ho fa rodolar pedres que, aviat, davallen amb ell. Pedres petites, grosses, enormes. Tot avançant, prova d'evitar-les, però no sempre ho aconsegueix i, llavors, cau. S'aixeca, però, i baixa, i corre, i avança. I tot i els obstacles arriba a l'hora justa allà on havia d'arribar. Doncs això. Igual.»

López Bofill, Hèctor – Escriptor i doctor en dret i professor de la UPF

Gener 2017 (50%) Febrer 2017 (55%)

Març 2017 (70%) Abril 2017 (70%)

Maig 2017 (70%) Juny 2017 (75%)

= 75%

«Continuo en una valoració similar a l'anterior Termòmetre, atès que, encara que s'hagin presentat les línies mestres del referèndum i s'hagi produït un canvi de govern amb tota l'energia posada en l'1-O, no s'ha materialitzat en gest de ruptura definitiu ni s'ha constatat la capacitat de superació d'una eventual repressió per part de les institucions espanyoles. Encara resta una feina molt àrdua per a fer.»

Martí, Tomeu – Periodista

Gener 2017 (80%) Febrer 2017 (85%)

Març 2017 (87%) Abril 2017 (89%)

Maig 2017 (90%) Juny 2017 (92%)

 95%

«Ara sí que som a tocar. A un pam de la independència, que diria en Vicent Partal. A la fi hi ha determinació absoluta per part del lideratge polític. A la fi hi ha un govern cent per cent compromès amb l'assoliment de la plena sobirania (també el departament d'Interior). Som a dos mesos de fer el gest col·lectiu definitiu que enceti un nou camí. Un camí en llibertat. La franja del 5% que resta per a assolir la independència ara queda repartida de la següent manera. Mitjans de comunicació: 1%; alineament dels actors internacionals: 1,5%; i mobilització popular independentista: 2,5%.»

Martínez-Vernis, Núria – Poeta

Gener 2017 (70%) Febrer 2017 (50%)

Març 2017 (40%) Abril 2017 (50%)

Maig 2017 (50%) Juny 2017 (60%)

= 60%

«La motivació, la tenacitat, escala graons, n'hi hagi o no. El camí aporta una altra situació, i doncs, una altra circumstància. Iguals no ens quedarem pas perquè tot suma.»

Mesquida, Biel – Escriptor i poeta

Gener 2017 (90%) Febrer 2017 (60%)

Març 2017 (75%) Abril 2017 (77%)

Maig 2017 (80%) Juny 2017 (80%)

 95%

«Ja tenim dia del referèndum: 1 d'octubre de 2017. Ja tenim pregunta clara i llampant. Ja tenim un nou govern de la Generalitat de Catalunya amb cohesió, potència i energia. Ja hem vist les clavegueres de l'estat que no s'aturen d'atacar Catalunya. Ja sabem que els valors més nobles són nostres: llibertat, democràcia, igualtat, fraternitat, justícia. En el món de la cultura hi ha una trinxera cap a una cultura catalana, europea i universal. Crec que hem despertat en amples capes de la població el fet material de l'esperança en uns temps convulsos, trists i cíncics. 'Amunt ànima forta, traspassa la boirada / i arrela dins l'altura com l'arbre dels penyals / veuràs

caure a tes plantes la mar del món irada / i tes cançons tranquil·les aniran per la ventada / com l'au dels temporals'!!!».

Murlà, Josep – Membre de l'ANC del Baix Empordà

Gener 2017 (51%) Febrer 2017 (85%)

Març 2017 (90%) Abril 2017 (91%)

Maig 2017 (95%) Juny 2017 (95%)

= 95%

«Com cada mes que ha anat passant d'ençà que vàreu començar a publicar els termòmetres, crec que hi som un xic més a prop. Un govern decidit a no abaixar el cap, a no sotmetre's, és tota una garantia i penso que l'opció que no hi hagi referèndum s'ha de descartar. Una altra cosa és com reaccionarà a posteriori el govern espanyol, i com gestionaran els nostres electes l'endemà de l'1-O, però això ja són figues d'un altre paner. De referèndum, n'hi haurà. No sé per què no he posat el 100%.»

Obrador, Pau – Sociòleg, geògraf i professor de la Universitat de Northumbria

Gener 2017 (65%) Febrer 2017 (70%)

Març 2017 (70%) Abril 2017 (80%)

Maig 2017 (80%) Juny 2017 (80%)

= 80%

«Mentre gaudim d'unes merescudes vacances, arribem al punt àlgid del conflicte. El cos ens demana que deixem les preocupacions de banda i que gaudim una mica de platja, però el ritme polític és com més va més frenètic. El sobirisme ha decidit jugar-s'ho tot a una carta: el referèndum. Sap que l'estat està lligat de mans i peus i no podrà complir les seves amenaces. Un estat que només es mourà si no té més remei. Com més s'atraqui el dia més es penedirà Espanya de no haver optat per l'estratègia de la seducció quan encara hi era a temps. Hem arribat aquí per la força de voluntat del moviment sobiranista, que s'ha mantingut ferm fins al final. Tanmateix, anar a totes té un preu alt també per a nosaltres. La possible pèrdua de

confiança dels sectors més moderats, porucs dels grans canvis. Necessitam la convicció dels convençuts sense perdre la pluralitat dels matisos.»

Olid, Bel – Escriptora i presidenta de l'AELC

Gener 2017 (51%) Febrer 2017 (51%)

Març 2017 (55%) Abril 2017 (57%)

Maig 2017 (65%) Juny 2017 (65%)

 75%

«Crec que tots plegats (els qui estem a favor de la independència, els qui hi estan en contra i els qui tant els fa) tenim ganes que passi l'estiu i arribi l'octubre. Hi hem fet moltes voltes, ens hem plantejat tots els escenaris possibles, i ara volem deixar-nos d'assajos generals mentals i arribar al dia de l'estrena. Força i ànims per a tothom; ens caldran.»

Oliveres, Arcadi – Professor d'economia de la UAB i activista

Gener 2017 (37%) Gener 2017 (37%)

Març 2017 (37%) Abril 2017 (32%)

Maig 2017 (30%) Juny 2017 (30%)

 40%

«Responc a aquesta darrera consulta i col·loco el meu termòmetre en un augment fins al 40%. Malgrat que crec que encara hi ha bastant camí per a recórrer, ho justifico per la insistent voluntat de dur a terme el referèndum malgrat les represàlies, perquè noto una posició oberta en els comuns, i perquè cada vegada es percep més la necessitat de noves polítiques econòmiques i socials que l'estat no sembla disposat a dur a terme.»

Otamendi, Martxelo – Periodista

Gener 2017 (48%) Gener 2017 (65%)

Març 2017 (70%) Abril 2017 (73%)

Maig 2017 (79%) Juny 2017 (79%)

 82%

«Malgrat tota la campanya en contra i totes les amenaces de Madrid que hi haurà iniciatives judicials contra els

promotors i, fins i tot, es posarà en risc el seu patrimoni, que el govern –un dels motors principals del procés– s'hagi reforçat amb noves incorporacions que són perfectament conscients de les dificultats a les quals s'hauran d'enfrontar (després que alguns consellers mostressin una posició personal perfectament comprensible, tenint en compte les conseqüències personals que podia tenir continuar essent conseller) reforça la posició independentista. Això dóna ànims a molta gent. Aquests dies, hem llegit que volen accelerar el procés perquè Mas i el seu equip hagin de pagar els costos del 9-N abans, fins i tot, de l'1 d'octubre. Això encara deixa més clar quina és la posició del govern espanyol i penso que anima l'independentisme, malgrat les dificultats que té, a continuar ferm fins a l'1 d'octubre i fer el referèndum, que jo crec que es farà.»

Pasqual, Gemma – Escriptora i vice-presidenta de l'Associació Cultural del País Valencià

Gener 2017 (80%) Gener 2017 (80%)

Març 2017 (75%) Abril 2017 (80%)

Maig 2017 (85%) Juny 2017 (85%)

 90%

«Convençuda que el govern català farà el que calgui per complir el mandat del poble. Ara cal que tothom estigui a l'altura. El govern espanyol no ho posarà gens fàcil.»

Passola, Isona – Presidenta de l'Acadèmia del Cinema Català

Gener 2017 (65%) Gener 2017 (70%)

Març 2017 (70%) Abril 2017 (75%)

Maig 2017 (65%) Juny 2017 (65%)

 85%

«Ara devem ser al 85%, més a prop que mai. La resposta agressiva de l'estat no crec que faci flaquejar les forces d'uns convençuts, cada vegada més, d'això que som a punt de fer, després de segles de silencis mal païts, de tímids intents i de garrotades. Ho hem de provar i, si pot ser, guanyar-lo; l'únic camí per a ser

respectats d'una vegada. El 60% dels comuns volen votar, el seu vot pot ajudar al canvi més definitiu a l'estat espanyol en segles, i el 40% dels socialistes que volen votar tenen una oportunitat única per a fer visible el que els seus homòlegs de l'estat els han impedit de fer sempre.»

Peretó, Juli – Bioquímic i professor de la Universitat de València

Gener 2017 (90%) Febrer 2017 (90%)

Març 2017 (90%) Abril 2017 (90%)

Maig 2017 (90%) Juny 2017 (90%)

 90%

«Els passos cap a la consulta democràtica continuen fermes i no sembla que l'estat pugui impedir que aquesta es faci. Els darrers canvis de govern consoliden la via del referèndum. Si els unionistes continuen menyspreant la consulta, en compte de fer campanya pel no, el resultat positiu pot ser encara més clar.»

Pérez, Carmen – Sociòloga

Gener 2017 (50%) Febrer 2017 (50%)

Març 2017 (50%) Abril 2017 (50%)

Maig 2017 (50%) Juny 2017 (50%)

 55%

«Des de l'últim baròmetre, s'ha anunciat el dia i la pregunta del referèndum, s'han fet públiques les condicions (en diuen garanties) en què es farà el referèndum i el president ha fet canvis en el govern per a garantir el compromís inequívoc dels seus membres amb el referèndum. Per tant, podem dir que hem avançat.

Tanmateix, encara no tenim urnes, el vot exterior genera més dubtes que certeses i cada vegada sabem de més ajuntaments que es posicionen en contra de facilitar el personal i el dispositiu per a fer efectiu el referèndum; alguns tan assenyalats com l'Hospitalet, segona ciutat del país en població.

Per tant, encara queden serrells per a aclarir i resoldre, però el més important és que, a part de l'acció del TC, ningú a hores d'ara no sap quines cartes amaga

l'estat espanyol per a intentar impedir el referèndum. Que ho acabi aconseguint o no només depèn de nosaltres.»

Pijoan, Gerard – President d'Òmnium Eixample

Gener 2017 (60%) Febrer 2017 (65%)
Març 2017 (65%) Abril 2017 (70%)
Maig 2017 (70%) Juny 2017 (70%)

 80%

«Som a punt per al pas final. Només queden tres passos: posar les urnes l'1-O, que guanyi el sí i fer-ne efectiu el resultat. Una vegada reforçat el govern, el primer pas sembla inevitable. Així doncs, la resta ens podem centrar a aconseguir la màxima participació per l'1-O i aconseguir un mandat democràtic inapel·lable. Campanyes com la Crida per la democràcia ens ajuden a comunicar que la nostra causa va més enllà de la independència. Defensant la democràcia i els nostres drets civils! A més, cal fer una campanya cohesionadora per acumular forces i no deixar-nos ningú enrere. Després de la victòria, haurem d'estar preparats, totes i tots, per a aplicar el resultat i crear la república catalana.»

Pont, Albert – President del Cercle Català de Negocis

Gener 2017 (65%) Febrer 2017 (65%)
Març 2017 (65%) Abril 2017 (65%)
Maig 2017 (65%) Juny 2017 (65%)

 97%

«La Generalitat ja ho té tot a punt. Han estat anys de feina molt discreta que aviat veurà els seus fruits. Només necessita que els fem confiança. Quina llàstima que la independència estigui a uns passos just després de la suspensió de l'autonomia, oi?»

Sabartés, Delfí – Membre de l'ANC Bellaterra

Gener 2017 (85%) Febrer 2017 (87%)
Març 2017 (87%) Abril 2017 (87%)
Maig 2017 (95%) Juny 2017 (95%)

 98%

«El govern de l'estat continua sense voler pactar cap referèndum, defuig la seva responsabilitat política i es mostra inflexible a impedir el vot dels ciutadans catalans.

Vol que no hi hagi el referèndum de l'1-O, motiu pel qual l'impossibilitarà de totes les maneres que pugui. No el beneficia la imatge de policies espanyols requisant les urnes ni altres mesures de força. Per això, a més de no deixar fer el referèndum i abans que no pactar-lo, pretén forçar que sigui el parlament que faci una declaració d'independència, acte legal i legítim segons resolucions internacionals, però no tan benvist com si es tractés d'un referèndum pactat. Pretén abocar Catalunya a la unilateralitat, per actuar, tot seguit, de manera encara més repressiva. Nosaltres hem de continuar defensant el referèndum, sí o sí. En qualsevol dels casos, l'estat espanyol ja ha perdut. Té mala peça al teler!»

Tubella, Imma – Catedràtica de comunicació i ex-rectora de la UOC

Gener 2017 (75%) Febrer 2017 (75%)
Març 2017 (77%) Abril 2017 (77%)
Maig 2017 (85%) Juny 2017 (85%)

 95%

«Ara la independència només depèn de nosaltres i de la capacitat que tinguem de resistir i convèncer. Resistir a les falsedats de molts mitjans, a les amenaces dels contraris i a les ambigüitats incomprendibles dels qui volien canviar-ho tot i ara neguen l'exercici de la democràcia. I convèncer els qui encara dubten entre el somni d'un país millor o l'ensopiment de la decadència. El parlament i el govern han fet la seva feina. És el nostre torn. No serà fàcil, però si no afluixem, ens en sortirem.»

Roc Casagran, Àngels Folch, Xavier Solano i Ricard Ustrell no han pogut participar en aquesta onada del Termòmetre de la Independència. III

«Som a punt per al pas final. Només queden tres passos: posar les urnes l'1-O, que guanyi el sí i fer-ne efectiu el resultat»

«Ara la independència només depèn de nosaltres i de la capacitat que tinguem de resistir i convèncer»

VICENT
PARTAL

director@vilaweb.cat

EL CONTEXT D'UN ESTRANY TRET AL PIT

Ahir, ens va sorprendre a tots la notícia que havien trobat mort l'ex-president de Caja Madrid, Miguel Blesa, en teoria suïcidat per un tret d'escopeta al pit. Miguel Blesa havia estat condemnat el febrer a sis anys de presó per apropiació indeguda en el cas de les 'targetes black' de Caja Madrid, però encara no hi havia ingressat, en espera d'una sentència ferma.

El debat sobre si Blesa s'ha suïcidat o no s'ha obert pas de manera inevitable. La versió oficial és que es va matar ell mateix, però és evident que les circumstàncies de la mort són estranyes. I les sospites creixen encara més si tenim en compte un fet que, aquest sí, no admet discussions ni especulacions. Des que es va començar a investigar la trama corrupta del PP, l'estiu del 2009, han mort de manera sorprenent deu persones vinculades a operacions criminals que tenen com a denominador comú el finançament del partit o l'enriquiment dels seus membres. I si, al principi, va morir gent poc coneguda, aquests últims mesos les morts han estat d'un gran impacte mediàtic i polític: Rita Barberá i Miguel Blesa; i s'hi podria afegir l'ex-tresorer del PP Álvaro Lapuerta, en coma des del 2013 per una caiguda a casa després d'haver estat encausat.

Però posem tot això en context.

El moviment independentista català i el 15-M han permès, aquests darrers anys, l'emergència d'un discurs, d'una anàlisi crítica, sobre com funciona l'actual estat espanyol; discurs que ha trencat tòpics i que ha posat sobre la taula algunes de les claus determinants per a entendre què passa.

El mite de la modèlica transició a la democràcia pilotada pel Borbó s'ha enfonsat definitivament. I com més informació aflora sobre què va passar realment aleshores, i com més informació tenim sobre les raons

per les quals l'estat s'ha gestionat com s'ha gestionat, amb més claredat se'ns apareixen les directrius rectores de tot plegat. Més que un projecte polític, l'estat espanyol és un projecte econòmic. Concretament, un projecte d'enriquiment escandalós d'unes elits que han saquejat l'estat, sense gens de vergonya ni prudència.

—

Fa uns anys, Germà Bel va escriure un llibre imprescindible per a entendre tot plegat. Espanya capital París retratava l'obsessió centralista i les maniobres fetes durant dècades per a convertir Madrid en un centre econòmic global, a costa de la racionalitat econòmica i inversora. En el darrer número de la revista Eines, diversos autors fan una radiografia de la realitat de l'estat que encara va més enllà i que podrien haver titulat 'Espanya capital Moscou'. La comparació que fa Oscar Pazos entre el capitalisme rus i el capitalisme espanyol i el dibuix que fan Pedro Ramiro i Erika González del gran poder econòmic espanyol són tan feridors com impactants. I se'n poden treure conclusions.

—

Dades sobre la taula. Parlant només dels fons europeus, sense comptar-hi l'espoliació fiscal, ens trobem que l'estat espanyol va rebre, entre 1985 i 2010, un paquet de 230.000 milions d'euros nets en ajuts europeus. Si, a aquesta quantitat, li restem l'aportació espanyola a la Unió Europea, el resultat és un benefici de 80.000 milions d'euros a favor de l'estat espanyol. Per posar-ho en context, el

Pla Marshall va aportar a Europa 58.000 milions d'euros. És a dir, Espanya sola ha rebut de la Unió Europea més diners dels que tot Europa occidental va rebre dels Estats Units després de la Segona Guerra Mundial.

—
D'aquesta quantitat –que, des del 2010, ha continuat augmentat però que ja no ho ha fet tant com abans–, el 50% ha anat a finançar grans obres públiques. En teoria, per a modernitzar l'estat. Però ens trobem que moltes d'aquestes infraestructures públiques, en realitat, no tenen cap sentit econòmic (penseu en l'absurda xarxa de l'AVE) o serveixen, sobretot, perquè unes quantes empreses privades guanyen diners executant una obra pública trucada (penseu en el cas del Castor).

—
Les empreses que s'han beneficiat d'aquesta pluja de milions són els emblemes del capitalisme espanyol. Hi ha les grans constructores (ACS, Acciona, Sacyr, OHL, Ferrovial i FCC), que han devorat amb un apetit insaciable diners públics. Hi ha les grans empreses que actuen amb preus regulats que depenen del govern (Telefónica, Endesa, Repsol, Iberdrola i Gas Natural) i dos bancs que són al darrere, o al davant, de tot plegat (Santander i BBVA, amb CaixaBank intentant atrapar-los). Al marge d'això, les grans empreses espanyoles es redueixen a cadenes hoteleres i un parell de corporacions tèxtils. I ací s'acaba tot.

—
El fil entre aquest panorama i el 'desarrollismo' franquista és ben evident –constructores, turisme i regulació pública–. Entre 1940 i 1960, els projectes relacionats amb la construcció de grans infraestructures van ser la via més directa per a afavorir els empresaris més pròxims al franquisme. En el moment de la transició, segons les dades de l'historiador Emmanuel Rodríguez, dos centenars de famílies controlaven un terç del total de les accions cotitzades a borsa. La liberalització que va acompanyar l'entrada a la Unió Europea va renovar el panorama, sumant a les famílies tradicionals els partits polítics, com queda demostrat en el fet que prop del 40% dels ministres del període democràtic s'hagen incorporat, després, a les direccions de les grans empreses privades. I hagen protagonitzat operacions per a intentar crear megaempreses des de la política, intent del

qual el cas de Caja Madrid és ben paradigmàtic.

—
D'aquesta barreja neix això que ens trobem avui. A l'estat espanyol, la política i l'economia es confonen a uns nivells impossibles de trobar en cap altre estat europeu. De fet, la política es fa servir per a mantenir els privilegis econòmics –l'única explicació per a entendre que el PP continua essent votat, malgrat la seua enorme corrupció, és que sap fer servir com ningú l'escut de l'inesgotable nacionalisme espanyol–. I allà on no arriba la política es posen en marxa els recursos de l'estat, privatitzats al servei d'uns pocs: la justícia o la policia. Tot val per a mantenir blindat un model d'estat que, sobretot, és un immens negoci per a uns pocs.

—
Per això, l'estat espanyol ha pres decisions econòmiques increïbles que només es poden entendre en aquest context. Com ara, regalar seixanta mil milions d'euros als bancs per al seu rescat. Compareu-ho amb què va passar als Països Baixos, on el govern va injectar deu mil milions d'euros a ING per rescatar-lo, i els ha recuperat amb interessos, de manera que n'ha guanyat sis mil.

—
Però l'alegria del model (Solchaga va arribar a dir que l'estat espanyol era el lloc del món on et podies fer més ric més fàcilment) ha entrat en crisi des de fa temps per diversos motius, entre els quals la crisi financera global és el més important. De sobte, l'estat espanyol, i la tribu que el guia, es troba en una situació dramàtica, amb un deute disparat i ja impagable, amb els fons de reserva acumulats que ja s'acaben i amb el cor del poder real de l'estat acorralat per les acusacions de corrupció. Tot allò que fa anys eren diners volant alegrement d'una caixa a una altra ara s'han tornat amenaces concretes i directes, que fan visible com de podrit està l'estat i com n'és, d'irreparable. A menys de tres mesos, per cert, del principal projecte de ruptura al qual mai no ha hagut de fer front aquesta gent, que és la independència de Catalunya.

—
Aquest és el context que explica els nervis, i que podria explicar també les possibles decisions a la desesperada. Lamentem la llargada del text, però mirar de lluny, generalment, aclareix la vista. ■

SI JO FOS ESPANYOLA

NÚRIA CADENES

ANÓNIMO
FUNCIONARIO DEL MINISTERIO DEL INTERIOR

Fotograma del documentari 'Las cloacas de Interior'.
MEDIAPRO

«En qualsevol part del món que pretengui homologació democràtica, les revelacions d'aquest documentari haurien tingut conseqüències polítiques l'endemà mateix de l'emissió. Dimissions. Destitucions. Investigacions. Rectificacions»

Tot el documentari val la pena. Tot. La frase final, però, és d'antologia: 'El sistema és tan corrupte que expulsa els decents.'

Així ha funcionat i així funciona.

Las cloacas de Interior, el reportatge dirigit per Jaume Roures i produït per Mediapro, va fer pujar sensiblement, molt sensiblement, la temperatura de la indignació, dimarts a la nit, allà on es va veure, gràcies a l'emissió de TV3 i IB3. Perquè les televisions espanyoles no el van voler passar. I això que, per tant com s'hi deia, i per l'estat que s'hi retratava, n'haurien hagut de ser les primeres interessades.

Escriu aquestes línies l'endemà de l'emissió, de la indignació, del trending topic mundial per a #CloacasInteriorTV3. No n'he sabut trobar notícia a les portades dels diaris d'allà. Hi ha l'article 155 de la constitució espanyola o una 'apagada informativa' que resulta que 'imposa' la Generalitat. Aquesta mena de coses, sí. D'allò altre, però, de la brigada política al Ministeri espanyol de l'Interior, ni piu. Potser sóc jo, que no me'ls miro amb bons ulls. O que, és clar, tot això passava de nit i el paper hi va arribar tard. Però avancen les hores. Arriba migdia. Dinar. Els digitals es van renovant. Cau la tarda. I res.

No n'he sabut trobar notícia a les portades dels diaris d'allà. Hi ha l'article 155 de la constitució espanyola

Si ells fossin catalans, tindrien la possibilitat de votar o de no votar, de votar que sí o de votar que no o de votar en blanc

Res de res.

La fanfàrria mediàtica guarda, a cals veïns de ponent, un silenci tan clamorós que és definitori.

Perquè, en qualsevol part del món que pretengui homologació democràtica, les revelacions d'aquest documentari haurien tingut conseqüències polítiques l'endemà mateix de l'emissió. Dimissions. Destitucions. Investigacions. Rectificacions. Hi ha prou teca, en aquesta hora i escaig de reportatge, per a provocar un veritable dalta baix.

Però no. Com qui sent ploure.

Darrerament, dos Pablos, Iglesias i Echenique, han fet simpatiques especulacions sobre el referèndum, tot començant pel condicional 'Si yo fuera catalán'. Tan sols per a dir que l'1-O no votarien.

Doncs beníssim.

Si ells fossin catalans, tindrien la possibilitat de votar o de no votar, de votar que sí o de votar que no o de votar en blanc o de posar dins del sobre un manifest. Són opcions. I cadascú és lliure de triar la seva. Vet aquí la proposta que ofereix aquest país: sentir-se la veu, les veus, saber-se poble i acceptar-ne democràticament la sobirania.

Tot mirant aquest resum audiovisual de clavegueres i porqueries vàries, pensava, en canvi, que quina oferta tan galdosa continua essent Espanya. I que, si se sap la brutícia i en veu l'estructura, on és que es guarda les indignacions, com és que no li surten els demòcrates en manifestació, com és que accepten tan tranquil·lament les evidències del seu podrimener.

Si algun dels Pablos fos català, efectivament, podria votar o no votar. Si jo fos espanyola... estaria morta de vergonya. 🇪🇸

JORDI BASTÉ*‘Potser algun dia el meu cap apareixerà rodant per la Diagonal’*

Entrevista al periodista, conductor i director del programa radiofònic més escoltat de Catalunya

ALBERT SALAMÉ

PERE CARDÚS

El periodista Jordi Basté condueix i dirigeix ‘El món a RAC1’ des de fa deu anys. És el programa líder de la ràdio catalana. La temporada vinent tornarà a ser al capdavant del programa. Diu que no ser-hi seria com escriure un llibre i no poder fer el capítol final. Ho diu en referència

al procés d’independència, que hauria de fer el tram final amb el punt d’inflexió de l’1 d’octubre. Li demanem per la seva influència, per les pressions que rep, per la línia editorial i política del Grup Godó, pel populisme, per les tertúlies, per la mentida, per la llibertat d’expressió, pel mètode de l’èxit

radiofònic... Li demanem també què pot aprendre de la seva competidora: Mònica Terribas. I també pel seu futur –‘Si la pregunta és si els matins van arribant al final amb Jordi Basté, la resposta és que jo penso que sí’– i pels consells que pot donar als periodistes joves.

Hi ha un elitisme que veu allò que no li agrada com una forma de populisme

Molt sovint els periodistes fem periodisme per als periodistes

—Com porteu el pes de la influència?

—Ho dic moltes vegades i sé que la gent no s'ho acaba de creure. Dec tenir molt poca credibilitat en aquesta qüestió. No tinc cap voluntat d'exercir cap mena d'influència. De debò que no. De tant en tant, dono la meua opinió sobre què passa i què veig... Però molt de tant en tant. No tinc cap voluntat en aquest sentit. Una altra cosa és que no ho aconseguixi i que fracassi. Però no vull exercir cap influència.

—Més enllà de les vostres opinions, sou el director i conductor del programa de ràdio més escoltat a Catalunya. Allò que hi passi cada dia tindrà influència segura.

—Jo dono la meua opinió en un minut, dos o tres. L'informatiu té una línia, sí. Però d'opinió, molt poca. Pot tenir influència allò que digui en Joan López Alegre o la Pilar Rahola o en Màrius Carol... Hi ha una mena de calidoscopi d'opinions al programa amb què cadascú se sentirà més còmode amb allò que diguin uns o uns altres. Però de voluntat d'influència, no en tinc gens ni mica. A més, pensar que algun dia la gent es creurà allò que jo digui com a The Wall de Pink Floyd em fa una certa por... o pànic.

—Quines són les claus de l'èxit de 'El Món a RAC1'?

—És una meravellosa pregunta que no és fàcil de respondre. Crec que hi ha una clau que puc pensar que té sentit. Durant molts anys, la ràdio va ser un lloc on una persona, dues o tres feien servir un faristol amb molta audiència perquè eren una referència absoluta. Però aquesta ràdio nostra va clavar una puntada de peu al faristol i va començar a fer ràdio a peu de carrer. Jo crec que la clau és parlar el llenguatge que parla la gent. Tenir la capacitat de ser abraçats i insultats per la gent... i un llenguatge radiofònic molt normal i planer.

—La idea és treure ferro a la informació? Desdramatitzar?

—És evident que passen coses que tenen una transcendència política, social, econòmica, cultural o esportiva. Cadascú

dóna transcendència a allò que vol. Però és evident que passen coses grosses. I no es pot frivoltzar. Però sí que hi ha moltes coses que no s'expliquen. Massa sovint es dóna per fet que la gent ja ho sap tot. I la gent no ho entén tot. És més, la gent passa de moltes coses que li expliquem nosaltres perquè ni l'interessen. Els periodistes tenim un problema: ens pensem que allò que expliquem interessa molt la gent. I hi ha una majoria de les coses que expliquem que no interessin. Durant molts anys, ens hem perdut en temes que ens pensàvem que eren molt majoritaris i, en canvi, eren molt minoritaris.

—Feu populisme radiofònic? Dieu a la gent allò que vol sentir? Donar allò que la gent vol...

—És clar... depèn de què sigui el populisme. La paraula 'populisme' està molt rebregada. I la gent reparteix carnets de populisme amb molta facilitat. Hi ha gent que ho fa des de la mediocritat. I moltes vegades, hi ha aquest elitisme que veu allò que no li agrada com una forma de populisme. Jo no sé si això que fem és populisme. Populisme ve de poble. No és que diguem a la gent allò que vol escoltar. No, no, no, no. Nosaltres expliquem allò que pensem que és notícia amb el llenguatge de la gent del carrer. Jo crec que aquesta és la clau que fa la diferència. Els digitals ens demostren que a la gent l'interessen coses molt estranyes. Sovint em poso les mans al cap. Però són coses que la gent comenta i vol saber. Amb la dictadura dels titulars esbiaixats... Com podem fotre –també nosaltres– determinats titulars? És la dictadura dels clics que porten més audiència i, per tant, més diners. Però és evident que hi ha temes que hem explicat a la gent durant molts anys sense tenir en compte si els entenia. Per exemple, la informació econòmica s'ha explicat de manera que tan sols l'entenien els economistes. I, molt sovint, els periodistes fem periodisme per als periodistes.

—Quines són les conseqüències d'aquest comportament?

—En Sergi Pàmies és una de les persones més intel·ligents que conec. D'aquelles que sempre cal escoltar. L'admiro molt i parlem de tant en tant. Un dia, fa molts anys, quan feia un programa esportiu, vam parlar molt del periodisme per a periodistes i directius. Aquelles coses que explicàvem no interessaven la gent. Això que va començar als esports, aquesta idea de parlar amb el llenguatge de la gent i sobre els temes que interessin la gent, ha arribat també a l'economia, a la política i als altres camps. Però això no és populisme. És informació digerible.

—Feu informació política, social i econòmica amb el dinamisme, el ritme i el to d'una retransmissió esportiva.

—Hi ha coses que formen part del meu cos. Per exemple, jo tinc un 20% de discapacitat auditiva, per culpa dels auriculars. Sempre que vaig a les escoles i a les universitats recomano que se'ls posin amb volum molt baix. Jo, des que tenia deu anys i que he fet ràdio, els posava alts i he quedat així. I què passa, ara? Que crido més del normal. I sembla que quan crides elevs el nivell d'èpica de la locució. I no és èpica, és sordesa. Això del ritme m'ho ha dit més d'una persona. Hem agafat el ritme radiofònic esportiu, de retransmissió, de Puyal... Però això està bé. El Bassas també ho tenia, això. I el Francino també. Es nota que ve dels esports, concretament de l'hoquei patins.

—S'abusa de les tertúlies als nostres mitjans?

—I ara!! Al contrari! La vida és una tertúlia, un debat. Cal fer tertúlies que agradin a la gent. Es pot criticar si hi ha les persones adequades... Ja sé que hi ha un gran debat sobre les tertúlies. Com a concepte, hi estic molt a favor. Molt! Em sap greu dir-ho perquè és llançar-me als lleons. Però tinc una edat i dic les coses que penso. Jo crec que és un gènere clarament a l'alça.

—Sovint són fetes de gent que no en sap gaire, de les coses que li toca parlar...

—Quan fem tertúlia política, els qui vénen a fer-ne en saben, de política. Si

'Algú que menteix deliberadament no hauria de tenir lloc a les meves tertúlies.' ALBERT SALAMÉ

passa res de l'àmbit de la sanitat, hem de mirar de tenir algú que en pugui parlar. I si hi ha un tema de desnonaments, mirem de tenir algú que també en sàpiga. El que no m'agrada és la paraula 'tertúlia'. Hem de buscar un sinònim i canviar-la. Ja està massa gastada. Però el format és bo. A mi m'agrada molt fer tertúlia i sobretaula. Continuaré fent tertúlies allà on vagi.

—Algú que menteix pot tenir lloc a les vostres tertúlies?

—És una molt bona pregunta. Algú que menteix deliberadament no hauria de tenir lloc a les meves tertúlies. Això és cert. Algú que menteix i no demana disculpes, no hi hauria de tenir lloc. Això no hauria de passar.

—És el límit de la llibertat d'expressió?

—Sempre. Hi ha molts límits a la llibertat d'expressió. Però sovint traiem a pas-sejar la llibertat d'expressió amb molta lleugeresa. La llibertat d'expressió té un problema. És memorable... Memorable... És dels valors èpics que tenim. Hi ha límits a la llibertat d'expressió? És clar que

n'hi ha. Evidentment. Però les xarxes ens demostren que la llibertat d'expressió és de collons quan afecta els altres. Quan ens afecta a nosaltres per una qüestió negativa, aleshores és un desastre.

—Què podeu aprendre de Mònica Terribas?

—Buf! Cada dia aprenc de tothom qui escolto. És clar... Molt! I de la Mònica? Com vols que no aprengui de la Mònica? Se l'ha d'escoltar sempre! Menys de sis a dotze del matí, que s'ha d'escoltar RAC1, se l'ha d'escoltar sempre. Les seves entrevistes, les fa d'una manera que em semblen magnífiques. Jo les faig d'una altra manera. Però les seves són magnífiques. Jo aconseguixo els meus objectius d'una manera i ella d'una altra. També puc aprendre de la seva autoexigència. Ella és molt autoexigent. Molt. És molt guanyadora. Tinc tantes coses per aprendre d'ella... Cada dia n'aprenc. Per això és amiga.

—Té sostre l'audiència del vostre programa?

—El sostre em pensava que era l'au-

*La política no
m'agradava fa
quinze anys; ara
m'entusiasma*

*'Els polítics em diverteixen
molt perquè em veuen com un
marcià' ALBERT SALMÉ*

diència de fa tres anys. I ara ja no vull dir res. No ho sé. No ho sé...

—**S'incorpora gent que sempre havia escoltat ràdio en castellà?**

—Sí. I tant! Molta! Molta, molta, molta... Ens en sorprendríem.

—**Aquest és un dels èxits actuals de la ràdio catalana.**

—Aquest és el gran èxit! Sí. És aquest. Hem normalitzat que hi ha gent que parla en català i escolta ràdio en català, i que hi ha gent que parla en castellà i escolta ràdio en català. Que això l'ajuda? No ho sé. Però ho fa. No podem saber per què la gent fa les coses que fa. Les fa i punt. La ràdio és companyia. Escoltes aquell amb qui et sents més còmplice quan et dutxes.

—**Si és recomanable de no posar tots els ous al mateix cistell, RAC1 és el cistell sobiranista dels Godó?**

—Ha, ha, ha, ha! Si hi ha cap punt d'estratègia, l'hauríem de trobar el primer dia. L'any 2000, quan jo no hi era. I no ho crec. La ràdio ha evolucionat d'aquesta manera. Això és molt interessant. Això

ho va començar un grup de gent i ho hem continuat un altre grup de gent que ens assemblem molt els uns als altres. Això ha estat deliberat? No. Va agafar-ho l'Albert Om al matí, després en Xavier Bosch. En Bosch em va donar pas a mi, jo vaig donar pas al Pou a la nit. En Toni sempre ha estat a la tarda. I hem anat fent. No vol dir res. No pensem tots igual perquè hi hagi un director que ho ha planificat així. Ha anat així. No tinc la impressió que aquells qui manen al grup hagin volgut una ràdio d'una determinada línia política.

—**Però mentre els altres mitjans del grup sempre han estat defensors de l'statuo quo, la ràdio afavoreix debats de canvi...**

—D'això, n'hauríeu de parlar amb la propietat del grup. Si a mi em pregunten si ha tingut cap influència en la meua vida la propietat del grup, us diré que sí. Estaré permanentment agraït a aquest grup i als seus propietaris. Perquè m'han deixat fer com m'ha donat la gana. Sabent, molt sovint, que les coses que escolten no els agraden. Però també diu

molt a favor seu que, en circumstàncies que potser haurien pogut aprofitar per deixar-me caure, no ho hagin fet. Fa deu anys que faig això. Hi ha gent que es queixa que aquí, a Catalunya, hi ha persecució. Ara que heu demanat per la Mònica, no sé si ens voldrien en cap mitjà de Madrid, a ella o a mi. Això també ens ho hauríem de demanar.

—**Quines pressions rep en Basté?**

—L'única pressió que rebo és la de les xarxes. El grup no em pressiona, el meu director no em pressiona, els polítics em diverteixen molt perquè em veuen com un marcià... Jo no sóc un periodista polític convencional. Quan en Pepe Antich era director de la Vanguardia, em va dir que no tenia cultura política. Li vaig dir que no s'equivoqués: no tinc cultura política, no tinc cultura esportiva, ni cultura cultural, ni econòmica... M'agrada molt el futbol. No m'agradava la política fa quinze anys. En canvi, ara m'entusiasma. Em genera un 'mono' apassionant. Pressió, en el sentit que entenem de pressió, no. Suposo que hi ha algú que rep pressió per culpa meua.

Però en alguns casos em fan de dic de contenció.

—Que el director del programa més escoltat de la ràdio catalana no rebi pressions, es fa difícil de creure.

—Digui què digui, costarà de creure. Però això ja ho sabem. També diguis què diguis tu sempre hi haurà gent disposada a desconfiar-ne. Jo dic les coses que em passen. I la gent s'ho pot creure o no. Si la pregunta és: Javier Godó t'ha pressionat alguna vegada? Mai. Carlos Godó t'ha pressionat alguna vegada? Mai. El teu director t'ha pressionat alguna vegada? Mai. T'ha trucat un polític cagant-se en la mare que et va parir? Sí. Però no passa res. Ja poden anar dient. Entenc que costi de creure. Potser algun dia el meu cap apareixerà rodant per la Diagonal. Pot ser que algun dia passi.

—La nit de l'1 d'octubre dormireu dins d'una urna?

—[Riu] Tinc moltes ganes de fer un programa especial l'1 d'octubre. Si pogués, faria moltes bestieses. Però no m'ho facis dir ara, que diria alguna cosa sense haver-la pensada.

—Després d'haver dormit a la cel·la de Puig i Antich... Allò va ser criticat per ser una banalització d'un cas colpidor.

—Dormir a la cel·la de Puig i Antich... Molta gent ha fet cua per anar-la a veure. I els qui critiquen que jo hi dormís poden ser els mateixos que hi han anat. Potser hauria estat millor haver dit que em quedava a dormir a una cel·la sense especificar. Ens ho podríem haver estalviat. Quan em van dir que podria dormir a la cel·la del Puig i Antich, vaig pensar que em quedaria el record i l'experiència. Podria haver evitat de dir el seu nom.

—Què aportava informativament?

—Per mi, sí. Dormir en una cel·la permet transmetre als oients què se sent. És una experiència angoixant. Vaig dormir tan sols tres hores. La resta, la vaig passar parlant amb els funcionaris. Anava a fer un reportatge per a la Vanguardia, que això no s'ha dit. Aquesta és una polèmi-

ca que van generar cent persones. Són aquelles coses de les quals alcem polèmiques per temes molt menors.

—És un exemple d'una manera d'en-carar temes seriosos donant-los un to més lleuger o més espectacular.

—L'error va ser dir el nom. Però vaig conèixer una gent fantàstica, els funcionaris, que em van explicar tot un món que desconeixia. I vaig viure la sensació que et tanquin en un espai reduït amb doble pany. És molt angoixant. I vaig conèixer una presó que forma part de la meua vida i la meua cultura. Recomano a tothom que pugui que ho faci. El primer que recomano és anar a veure l'exposició de la Model. I ja us avanço que l'any que ve dormiré una nit a una cel·la d'una presó en funcionament.

—Després de deu anys, quant temps més fareu 'El món a RAC1'?

—Sóc com un iogurt, amb data de caducitat. Potser semblo una llauna de sardines perquè els iogurts tenen caducitats curtes. Estic més a prop d'acabar que de continuar. Si la pregunta és si els matins van arribant al final amb Jordi Basté, la resposta és que jo penso que sí. Que no és un sí categòric. Faré un any més. M'ho mereixo. Plegar ara seria com haver escrit un llibre i no poder escriure l'últim capítol.

—Ho dieu per la independència?

—És clar. El problema és que he dit un any més i potser n'hauré de fer quatre més. Vivim moments èpics des de fa molts anys. Els meus deu anys simbolitzen també l'evolució del procés. Aquests deu anys tot ha canviat molt. L'evolució ha estat tremenda.

—I què fareu quan deixeu de fer el programa?

—Dormir. Ha, ha, ha! Dormir fins més tard. No ho sé. Aquesta és la meua pregunta. No me l'ha feta mai ningú. Què faré després. Tremolo quan em faig aquesta pregunta. Tinc molta inseguretat sobre mi mateix i el meu futur. Jo què sé. Us deveu pensar que he guanyat

Suposo que hi ha algú que rep pressió per culpa meua i fa de dic de contenció

Tremolo quan em pregunto què faré quan deixi aquest programa

molts diners, però... La pregunta és què faré. Potser tornar als esports. Ja m'ho demanaré quan sigui el moment.

—Teniu algun consell per als periodistes joves?

—Naturalitat. És la millor paraula. Als concursos, tothom diu que les millors paraules són 'amor' o 'estimar'. Però si no s'estima amb naturalitat, no s'estima. La naturalitat és molt important.

—En oposició a artificialitat?

—Correcte! Ser postís és una cosa horrible. Ser natural és saber dir que sí, saber dir que no, saber dir que t'estimo, saber dir que no t'entenc, i saber dir que t'odio. Però amb naturalitat. El gran problema de la política és que no hi ha naturalitat. Quan un s'equivoca mai no demana perdó. El polític que s'atreveixi a demanar perdó cada vegada que s'equivoci, tindrà molt de guanyat. Però a tothom li costa molt demanar perdó. I també recomano paciència. Som en una època que tot es fa amb 2,5 quan s'hauria de fer amb 5. L'empresa pública mediàtica treballa amb 10 quan hauria de fer-ho amb 5. I la privada treballa amb 2,5 quan hauria de fer-ho amb 5. Potser algun dia aquests dos mons s'equilibraran. Als periodistes joves els aconsello que tinguin paciència. ■■

MÒNICA TERRIBAS

‘Si no et pressionen, és que no existeixes’

Entrevista a la periodista i conductora d'El matí de Catalunya Ràdio: 'Som a punt de viure un dels moments més complicats de la nostra història política'

ALBERT SALAMÉ

PERE CARDÚS

Mònica Terribas dirigeix i condueix 'El matí de Catalunya Ràdio' des del setembre de 2013. Abans, havia estat consellera delegada de l'Ara, directora de Televisió de Catalunya i presentadora de 'La nit al dia'. Prèviament, s'havia format al costat de Joaquim Maria Puyal a la

ràdio i a la televisió i s'havia doctorat en Filosofia a la Universitat de Stirling, a Escòcia. Després d'haver entrevistat el seu rival amistós, **Jordi Basté**, hem parlat amb Terribas de la seva experiència a la ràdio, de les pressions que rep, de l'abús de la tertúlia, de la gestió de la influència, de la competició amb Basté,

del record de 'La nit al dia', dels plans de futur –'La vida m'ha ensenyat a no fer plans'–, de la seva absència a Twitter... I també li demanem alguns consells per als periodistes més joves.

—Com porteu el pes de la influència?
—Cada vegada tinc més dubtes d'això

Cada vegada tinc més dubtes de la influència del periodisme

Hem de demanar-nos si ens domina la premsa per aconseguir un titular mentre desballestem el sentit comú de l'agenda periodística

que en diem influència del periodisme. Perquè, afortunadament, el panorama comunicatiu ha canviat molt; hi ha molta diversitat de veus; les xarxes tenen la virtut d'haver donat espai a gent que no tenia accés als canals tradicionals... I el periodisme ha perdut prestigi social. I això fa que la nostra societat hagi posat alguns filtres, cosa que ja tocava, sobre la nostra feina. La influència és relativa. El concepte d'influència el relacionem amb unes determinades esferes de poder que creuen que són influents. Però penso que la majoria de la nostra societat viu bastant aliena d'aquelles coses que nosaltres creiem que són factors importants per a la presa de decisions.

—Els programes radiofònics matinals marquen l'agenda mediàtica del dia.

—Siguem humils. L'agenda de qui? Perquè, l'agenda ciutadana, de la persona que es lleva i escolta una estona la ràdio i se'n va a treballar, aquesta agenda no la marquem nosaltres. La seva agenda són els seus projectes i les seves preocupacions quotidianes. Una altra cosa és que diguem que marca l'agenda de les tertúlies que s'aniran succeint al llarg del dia. O la concatenació de batalles a Twitter d'uns sectors i d'uns altres. Però aquesta no és l'agenda de la societat. Aquesta és l'agenda periodística o política. Com que pensem que marquem l'agenda, ens hem obsessionat a treure titulars i buscar l'última cosa diferent que podem dir respecte dels altres, i hem deixat de comunicar el rerefons de les coses que passen. En aquesta qüestió, sóc especialment crítica i autocrítica. Tots plegats hauríem de demanar-nos si ens domina la premsa per aconseguir un titular mentre desballestem el sentit comú de l'agenda periodística. Tot això no contamina els debats de fons que hem de fer? El periodisme que està sotmès a l'estrès de l'audiència està més pendent de marcar l'agenda de la resta, de ser els primers, de l'exclusiva, de la primícia, que d'informar bé i de donar context i profunditat a l'oient, al lector o a l'espectador.

—Aquesta competició d'audiència és molt present a Catalunya Ràdio.

—Sí. Nosaltres tenim mig milió d'oients. Perfecte. 'El món a RAC1' en té sis-cents vint mil o sis-cents trenta mil. Però penso que cobrim una funció de companyia, d'informació, que és molt important. Traslladem la visió de persones que formen part de les taules d'anàlisi i que procurem que vagin fluctuant i canviant per renovar l'opinió i les mirades. Però no tinc tan clar que, com a periodistes, estiguem governats pel servei a la societat. Estem més governats pel servei a nosaltres mateixos i a la nostra voluntat d'èxit. Que és una voluntat legítima. I on posem èxit, posem rendiment econòmic i poder apuntar-se el prestigi de ser el diari més venut o el digital més clicat o la ràdio més escoltada...

—Esteu satisfeta de l'experiència a la ràdio?

—Sabeu què passa? Que a mi m'agrada ser periodista. No em plantejo si estic satisfeta de fer ràdio o d'haver fet televisió, o d'haver passat per la premsa. Estic satisfeta o no d'haver fet la meva feina bé. I d'anar a dormir pensant que he fet la meva feina periodística bé. Aquesta és la meva prioritat. No penso si l'etapa a la ràdio és millor o pitjor, o si aquest o aquell diuen que servia més per la tele. És aquesta cosa que ens agrada fer de posar la gent en caps. Jo no m'ho plantejo així. Quan feia 'La nit al dia', la pressió de l'audiència no la tenia. Era un programa nocturn d'una hora i mitja que jo estirava si volia. Però no era un horari amb la pressió de les audiències. Hi feia entrevistes de mitja hora o tres quarts i no venia ningú a discutir-me si ho podia fer. Ara estic en horari de màxima audiència i aquesta pressió sí que hi és. I això em passa ara a la ràdio i no em passava a la tele. La diferència és aquesta. La diferència no és el mitjà, sinó l'horari i el moment.

—Per què no ha funcionat cap nou programa com 'La nit al dia' a TV3?

—A la vida hi ha moments de màgia absoluta. Hi ha petits moments de la

vida personal i professional que són màgics. 'La nit al dia' va ser un moment d'aquests. Hi van confluïr uns quants aspectes especials. Vam connectar amb una audiència fidel. Que no era molta, però era la que ens estimàvem. Vam coincidir un conjunt de persones que vam crear un equip que ens miràvem i ja sabíem què havíem de fer. Confiàvem els uns amb els altres. Vam aconseguir treballar amb molta harmonia. I molta màgia en la proposta de continguts. Podíem entrevistar en Josep Benet o un comissari europeu i després qualsevol artista que passava per Barcelona. Podíem dedicar el temps que volíem a aquesta gent interessant. No hi havia la pressió d'ara. Vam viure el procés de l'estatut d'autonomia, però el moment no era com l'actual. 'La nit al dia' era un calidoscopi professional i informatiu. Jo m'hauria jubilat fent aquell programa. No m'hauria mogut mai d'aquell estudi.

—Catalunya Ràdio no aconsegueix atrapar RAC. Cada vegada se n'allunya més. A què ho atribueix?

—Òbviament, per a parlar d'això d'atrapar en el concepte quantitatiu, caldria discutir sobre els quantitius i avorrirem molt els lectors de VilaWeb. M'estalviaré les meves reflexions, que són moltes i molt llargues, sobre els quantitius. Quan vam recuperar les audiències de TV3 en els quantitius, sempre deia al meu equip que calia recuperar-los però que mai no podíem perdre de vista els qualitius. El servei públic ha de passar sempre davant de la resta. Nosaltres tenim mig milió d'audiència. Ells en tenen sis-cents mil i escaig. Hi ha moltes qüestions de l'actualitat que nosaltres no obviem del dia a dia de la realitat social i dels problemes de fons. Hi ha tot un conjunt de feina que penso que 'El matí de Catalunya Ràdio' ha de fer. Som un servei públic i hem d'explicar la realitat amb uns criteris concrets. Respecto completament les estratègies d'un mitjà privat i la competència que tenim amb RAC1 és molt sana. Ara, a mi m'encantaria que al meu país l'audiència prioritzés la

'Jo m'hauria jubilat fent 'La nit al dia'. No m'hauria mogut mai d'aquell estudi'. ALBERT SALAMÉ

proposta que els fem nosaltres. Preferiria que no hi hagués aquesta diferència. És evident.

—Us toca parlar de coses que no interessen tant per ser un servei públic?

—Nosaltres podem fer-ho millor. Però tenim uns nivells d'exigència i d'autoexigència amb alguns continguts als quals no volem renunciar. I no és que no hi puguem renunciar; és que no ho volem. Els controls que es fan al parlament o al Consell de l'Audiovisual de Catalunya del nostre servei tenen més a veure amb els quantitius i la pluralitat política que no pas amb comprovar si el dia que s'aprova la llei de renda mínima garantida nosaltres en parlem. O si el dia que tenim un problema per la vaga del sector del taxi en fem un seguiment. O si el dia que el Iemen és fora de l'agenda, nosaltres l'hi col·loquem. Aquesta anàlisi no es fa. I només parlem dels indicadors quantitius i si han quedat representats tots els partits o, com en diuen, totes les sensibilitats polítiques. Jo penso que el servei públic és molt més que tot això.

—S'abusa de les tertúlies?

—Jo penso que sí. La meua resposta és molt contundent. Penso que hi ha un factor econòmic que fa que s'hagi abusat els últims anys d'aquest format. Ho hem vist als mitjans audiovisuals, a televisions i ràdios públiques i privades. Treure càmeres al carrer i donar temps a la producció periodística no és una aposta econòmica de les empreses audiovisuals. I per un altre factor. Com que la qüestió econòmica pesa molt, aquells tertulians que generen més rèdits d'audiència són els qui es prioritzen. Quan acabes priorititzant les col·laboracions, no pas en funció de la qualitat del pensament sinó en la capacitat de projecció de la persona o la seva capacitat de reproduir després a la xarxa allò que ha dit i continuar la polèmica, perquè això revertirà en els resultats de la teva antena; quan prioritges això, acabes pervertint el format mateix de la tertúlia. Quan la fas, t'adones que hi ha persones que parlen en forma de *tweet* perquè ja saben que allò es mantindrà viu a les xarxes i amb polèmiques posteriors. La tertúlia no està concebuda per a ser un generador de

Els periodistes administrem material que no agrada a tothom

'La vida m'ha ensenyat a no fer plans'. ALBERT SALAMÉ

polèmica. Ha de ser un intercanvi d'idees amb el qual s'arribin a posar de manifest visions contrastades de la realitat.

—Sou presoners de les quotes en la informació i les tertúlies?

—A 'El matí de Catalunya Ràdio' possem els talls que considerem que són rellevants de cada notícia. A les tertúlies apliquem la llei de paritat i mirem que de les cinc persones almenys dues siguin dones. Aquest any, ens hi hem posat de manera militant. Pensem que cal fer-ho. Hi ha una qüestió també de diversitat territorial, que és fonamental. No se'n parla mai, d'aquest equilibri. A mi m'agrada que sonin veus de les Terres de l'Ebre, per exemple. M'agrada que sonin veus diverses i que s'expliquin els problemes i els projectes de tot el territori. El criteri territorial és fonamental. És important que hi hagi veus de generacions diferents. I també cal preservar la diversitat ideològica. Que no té a veure amb quotes de partit. És una qüestió de mirades diferents de la realitat. Equilibrar aquestes mirades és molt saludable. I és un desafiament for-

midable que encarem amb passió cada any. Mai no aconseguixes que tothom se senti seva la tertúlia.

—Quines pressions rep Mònica Terribas?

—Totes. Com tu, no?

—No ho crec...

—Totes. Ens hauria de preocupar no tenir-ne. I ens ha de preocupar administrar-les. La nostra feina és administrar la pressió per ser a l'espai públic. El dia que no rebis informació –que és un sinònim de pressió– per cap banda, d'un gabinet de comunicació d'una empresa, d'una ONG, d'un partit polític o d'una empresa de segar la gespa, aquest dia t'indicarà que el teu espai públic no és rellevant. El periodisme és explicar a la gent les coses que passen. I el més normal és que la gent vulgui aparèixer al mitjà. Si no et pressionen, és que no existeixes. La pressió és pròpia del nostre ofici. Si no se sap administrar-la és una altra cosa. Però les pressions s'han d'administrar. I cal gestionar el conflicte. Si tot anés molt bé i no hi hagués conflictes, jo

començaria el programa dient que tot va molt bé i que tothom vagi a treballar tranquil. Però nosaltres hem d'informar de coses que no agradaran a algú. La funció de vigilància periodística hi és i hi ha de ser sempre. Els periodistes administrem material que no agrada a tothom.

—Aquestes pressions poden créixer molt els mesos vinents per la situació política...

—S'espera de nosaltres que expliquem què passa en cada moment. El referèndum és el desafiament polític més transcendent des de la recuperació de la democràcia. Això és un fet. És la primera vegada que hi ha un escenari de ruptura amb la constitució del 78. La primera vegada! I és la primera vegada que un parlament i un govern diuen que volen saber si la societat està disposada a renovar el contracte del 78 o suspendre'l. Si la decisió serà l'una o l'altra, ja ho veurem. Nosaltres hem d'explicar-ho. No podem ignorar-ho, treure-hi importància perquè alguns estiguin contents fent veure que no és important i que, si ho expliquem, resulta que donem suport a

les opcions que ho defensen... No, no, no. Les nostres institucions, votades per aquest país d'una manera majoritària, impulsen una proposta política amb l'estat en contra i amb totes les implicacions judicials que això té. I això fa que estiguem a punt de viure un dels moments més complicats de la història política espanyola. La nostra obligació serà explicar-ho tan bé com sapiguem.

—**Què podeu aprendre de Jordi Basté?**

—Tot. Puc aprendre molt de tothom. Al món de la ràdio hi ha persones que fa un munt d'anys que fan aquest ofici molt millor que jo. I no aspiro a comparar-me amb en Jordi, ni de bon tros. En Jordi és una persona amb una capacitat comunicativa brutal. Amb una capacitat d'espontaneïtat molt empàtica. I té un nas per a flairar allò que serà comentat mentre es fa el cafè envejable. A mi em pot el sentit de la responsabilitat, de valorar les coses d'una altra manera. Si jo intentés imitar el Jordi, m'equivocaria molt. No tinc les seves qualitats ni les seves aptituds. No pretenc ser ningú més que qui sóc.

—**Però heu de competir...**

—Quan l'empresa consideri que ja he estat prou útil, decidiran canviar i buscar algú que vulgui o pugui mesurar-se millor amb en Jordi Basté. No em van venir a buscar quan era a l'Ara perquè emulés en Jordi Basté. Ens coneixien a tots dos. No havíem pas nascut ahir. Voler emular allò que funciona traint-te a tu mateix és un grandíssim error. L'error seria intentar fer les coses com les fa en Jordi. Fer la guitza als principis d'un mateix es paga car.

—**Us heu proposat un horitzó temporal pel lloc que ocupeu ara? Diuen que és una feina dura, aquesta.**

—Crec que la gent m'ho recorda molt perquè té ganes que plegui.

—**Podria haver fet la pregunta d'una altra manera...**

—Ha, ha, ha! Faig broma. La vida m'ha ensenyat a no fer gaires plans. Tots els plans que fas surten a l'inrevés. Hi ha

gent que planifica molt la seva vida. 'D'aquí a uns anys faré allò i faré això', diuen. De vegades, els surt bé. Però les decisions mai no les pren un tot sol. Hi ha molts factors externs que acaben decantant les decisions o els trajectes d'una vida. Som un intercanvi entre algú i algú altre perquè convé en un moment donat. A més, en un lloc com el meu, les decisions no sempre es prenen per raons professionals. Per tant, no faig plans. Els anys que he pensat que viuria tranquil·la, han estat els més moguts. Jo feia 'La nit al dia' i em van venir a demanar que dirigís la televisió. I em va canviar la vida en dos dies. Jo era feliç, en el sentit professional més ampli. No vull dir que deixés de ser feliç. Bé, a mitges. La vida canvia per coses que són ingovernables. Quan algú creu que és l'amo d'ell mateix, és que no ha entès la complexitat de la vida. Qui sap què passarà. Qui sap què em passarà demà. La vida m'ha ensenyat a no fer plans.

—**Per què no teniu compte de Twitter?**

—Públic?

—**En teniu d'aquests amb pseudònim?**

—Sí, perquè jo m'informo a les xarxes. Estic tot el dia connectada a Twitter. Però no en faig ús particular. Perquè ja tinc el meu espai públic. No em puc passar la vida compartint debats. La meua vida ja és prou pública. Però m'informo i estic al cas de les coses que s'hi diuen. Hi ha un cert ús de Twitter que em sembla molt endogàmic que normalment és gent que cerca combat. El combat no sempre aporta contingut i sovint afavoreix els malentesos i lluites que ens perjudiquen en l'àmbit relacional.

—**Si t'ho prens a la valenta, pot ser un lloc dur.**

—He vist molta gent deixar Twitter. Jo el faig servir cada mitja hora. Hi sóc, però em sembla que m'aporta més no ser-hi amb perfil propi. Hi ha persones a qui agrada insultar-nos, a la gent que tenim una projecció pública. No vull que els meus germans, la meua família i els meus amics estiguin patint per tot això.

Fer la guitza als principis d'un mateix es paga car

Les empreses mediàtiques volen que ens convertim en marques per a vendre

Quan em fan mal en públic, la meua mare pateix. I el meu pare també. Ja pateixen prou. Al principi de l'entrevista em demanàveu per la influència. I és això. Passar el dia dient la teua. Opinant. Això no em governa.

—**Teniu algun consell per als periodistes joves?**

—Que no es converteixin en una marca i que no perdin el sentit de l'autocrítica. Això és bàsic per al nostre ofici. La pressió del mitjà perquè ens convertim en marques és molt forta. Les empreses volen que ens convertim en marques per a vendre. Si no ets atractiu o no t'exposes prou, ja no tens valor. Recomano no convertir-se en una marca, ser autocrítics i no oblidar que no servim les empreses per a les quals treballem, sinó la societat que ens escolta i llegeix. I la gent que ens escolta i ens llegeix no té la mateixa agenda que els sectors influents de la nostra societat. ■

Catalunya Sí que es Pot: relacions enverinades a dos mesos de l'1-O

Política La situació d'una treballadora contractada per Podem afegeix tensió en les relacions dins del grup

Els diputats del grup parlamentari de Catalunya Sí que es Pot Joan Coscubiela i Lluís Rabell. ACN

JOSEP CASULLERAS

El camí cap al referèndum sobre la independència ha acabat trencant el grup de Catalunya Sí que es Pot. No pas de manera formal, al parlament, però sí des del punt de vista de la unitat de discurs i de la confiança entre els membres dels partits que integren la coalició (Podem, ICV i EUiA). Però l'1-O no és pas l'única raó de desavinença. Les divergències polítiques són com més

va més visibles a la xarxa, i es traslladen també a les relacions internes, que s'han arribat a enverinar aquestes últimes setmanes.

Fins al punt que la diputada de Podem Àngels Martínez, en una conversa amb VilaWeb, s'ha declarat preocupada per la situació laboral d'una de les treballadores del grup parlamentari, que va substituir com a assessora Marc Bertomeu, acomiadat d'aquesta funció per part de la direcció de Podem Catalunya.

La situació d'una treballadora contractada per Podem

Els diputats d'ICV es van queixar que aquesta decisió no s'hagués pres 'col·lectivament', i des d'aleshores el portaveu del grup, Joan Coscubiela, ha posat entrebancs a la feina de la nova treballadora, segons que explica la diputada. Quins entrebancs? Per exemple, no poder disposar de l'espai de treball que tenia abans Marc Bertomeu, de manera que ara ha de fer la feina al despatx d'Ànge-

ls Martínez; o que no tingui accés a la intranet, ni disposi d'una acreditació permanent per al Parlament de Catalunya, per impediment de Coscubiela, i cada vegada que va a la cambra a treballar algun diputat del grup hagi de fer-li l'acreditació.

Quins motius hi ha per a procedir d'aquesta manera? Segons fonts pròximes a la direcció del grup de CSQP consultades per VilaWeb, aquesta treballadora 'no treballa' per al grup, i s'ha decidit de no substituir Marc Bertomeu

fins que no es resolgui el seu acomiadament. Tant ella com Bertomeu havien estat contractats per Podem, però la resta del grup no ha estat d'acord amb el relleu. Les fonts de Podem (la formació que contracta la treballadora com a assessora) consultades afirmen que Coscubiela no els va donar cap explicació sobre aquest tracte.

‘Estic molt preocupada per les condicions de feina

d'aquesta companya’, diu Àngels Martínez, que explica també que, des d'aleshores, ara fa dos mesos, el grup parlamentari no s'ha tornat a reunir. Les desavinences entre Martínez i Coscubiela vénen de fa uns quants mesos, quan el portaveu parlamentari va arribar a dir d'ella, en unes declaracions a Catalunya Ràdio: ‘Una persona que no sol venir a les reunions del grup, que no fa la feina, que

no participa, que no explica les coses, es desautoritza tota sola.’ Aquestes declaracions arribaven poc després del gest de Martínez en què va trencar la disciplina de vot per votar a favor d'una esmena al pressupost per a garantir recursos al referèndum. Arran d'aquell cas, alguns membres del grup van arribar a demanar que fos rellevada.

Divergència sobre l'1-O

Les últimes reunions que s'han fet són de la direcció de grup parlamentari, on es tracten les qüestions del dia a dia. Serà en una reunió de grup, diuen les fonts consultades per VilaWeb, on s'haurà de tractar el posicionament que haurà de tenir Catalunya Sí que es Pot respecte de la llei del referèndum i la llei de transitorietat, quan s'hagin de votar.

I les posicions, aquí, poden ser divergents, com s'ha pogut veure amb relació al referèndum, on les discrepàncies s'han fet públiques, sobretot a la xarxa. És sobre aquesta qüestió que es veu més clarament com topen dos punts de vista, fonamentalment: el de Podem, que amb algunes reserves ha decidit donar suport al referèndum de l'1-O i que manté una posició més oberta sobre els diferents passos que es fan en relació amb el procés, i la que representa ICV, més crítica i molt més distant respecte de l'1-O.

L'últim cas en què s'han vist aquestes desavinences ha estat arran de la publicació d'un manifest de personalitats pròximes a ICV, que, presentant-se com a membres de Catalunya en Comú, atacaven el referèndum. El diputat de CSQP i membre de

Podem Joan Giner qüestionava aquest posicionament, i ràpidament Lluís Rabell el desautoritzava. (1)

El desacord fa mesos que dura. Els diputats de Podem i Joan Josep Nuet, d'EUiA, van assistir a l'acte al parlament en què els diputats de Junts pel Sí i la CUP explicaven els detalls de la llei del referèndum. Ni Coscubiela ni Rabell no hi van anar; i Coscubiela, portaveu de CSQP, va dir que els qui hi havien anat, ho havien fet a títol personal. Fachin li responia així a Twitter. (2)

I, per exemple, el mes passat, Lluís Rabell esgrimia un article del catedràtic de dret constitucional Xavier Arbós a La Vanguardia, que fonamentava la reflexió en l'article 2 de la constitució espanyola –el que parla de ‘la indivisible unitat d'Espanya’–, per dir que la unilateralitat del referèndum i de la independència era il·legal.

Fachin va recordar a Rabell la tutela militar amb què es va redactar aquest article l'any 1978. (3)

Són alguns exemples de topades públiques entre membres del grup (**ací en podeu veure més**). Entre els membres de CSQP, es va assumint, a mesura que s'acosta el moment en què s'hauran de sotmetre a votació qüestions fonamentals per al camí al referèndum i el procés constituent, que els desacords es faran visibles també en forma de vots divergents entre uns diputats i uns altres. Catalunya Sí que es Pot ha aconseguit de mantenir-se formalment unit com a grup, però a la pràctica està cada vegada més dividit internament.

La proposta d'Ibarretxe abans del referèndum i el 'ja es poden calçar' de Turull

El conseller Turull i l'ex-lehendakari Ibarretxe al Born Centre de Cultura i Memòria. ACN

PERE CARDÚS

Crònica d'un dinar amb l'ex-lehendakari Juan José Ibarretxe i el conseller Jordi Turull al Born

'Si algú estima Neus Munté, aquest sóc jo. He viscut un moment agredolç, però la política és per a un temps i l'amistat és per a sempre.' D'aquesta manera, Jordi Turull ha agafat el testimoni de l'ex-consellera de Presidència, que avui havia de fer tàndem amb l'ex-lehendakari Ibarretxe al Born, en un nou àpat convocat pel Punt Avui i l'entitat Moment

Zero. El director del diari, Xevi Xirgo, ha dit que seria l'última trobada del Moment Zero abans del moment zero. I l'han feta amb una de les figures estrangeres més estimades pel poble català: Juan José Ibarretxe. 'He vingut a demanar com esteu. I a fer-vos una abraçada.'

Aquests dinars van de la manera següent: comença a tres quarts de dues; primer, es fan uns parlaments

de benvinguda i presentació; a continuació, es mengen dos plats acompanyats de vins i xampanyes del país; quan encara no s'ha enllestit el segon plat, els convidats i Xirgo s'enfilen a la tarima; mentre reparteixen les postres i el cafè, es fan les intervencions en forma de conversa; finalment, els convidats responen a algunes preguntes fetes pels assistents per escrit; entre les quatre i un quart de cinc, s'acaba el dinar.

Més política i menys dret administratiu

Després d'unes mongetes

tendres amanides i un lluç amb pèsols, Turull ha respost a la primera pregunta de Xirgo sobre les urnes: 'Jo crec que devem ser l'únic país del món que es deixa conduir cap a un debat sobre com s'han de comprar les urnes en lloc de fer un debat sobre com les omplirem.' I ha demanat de fer més política i menys debat sobre dret administratiu.

El foc i l'aigua al poble de Turull

Segons el conseller de la Presidència i portaveu del govern, l'estat espanyol mira d'apagar el foc amb benzi-

‘I això no és cap foc. És un tsunami. I les velles del meu poble diuen que el foc es pot aturar, però l’aigua, no.’ ACN

na. ‘I això no és cap foc. És un tsunami. I les velles del meu poble diuen que el foc es pot aturar, però l’aigua, no.’ Turull va com una fletxa: ‘Ells saben que no ho podran aturar. Perquè això és cosa de centenars de milers de noms i cognoms. No és un problema d’un nom. Tenen les clavegueres, les estructures d’un estat, el poder judicial, però en una urna compta la gent. I això, ells no ho tenen. Tenen les clavegueres d’Interior. Són una banda. Encara ens volen donar lliçons de com hem de governar els Mossos?’

A l’Everest o a Katmandú

El lehendakari Ibarretxe ha començat la intervenció amb un to més teòric, però ha tardat poca estona a posar els punts sobre les is. ‘Vam posar damunt la taula el concepte

democràtic del dret d’autodeterminació. Ens acusaven de defensar el mateix que ETA. Vam parlar aleshores del dret de decidir. Era una manera de desvincular-ho de l’autodeterminació i el debat sobre les colònies i tot plegat. De fet, vam establir un camp base i vam mirar d’enfilar el campament 1. Però va nevar molt i vam haver de tornar al camp base. Vosaltres us heu enfilat cap al campament 2 o 3. I ara intentareu fer el cim de l’Everest. Si els ciutadans volen, pujareu a l’Everest. Si no volen, tornareu a Katmandú.’

Les tornes han canviat: bons i dolents

Els recels creats entre els catalans per l’actitud pactista del PNB amb el govern de Rajoy preocupa molt els abertzales. Ibarretxe ha mirat d’explicar

‘Jo crec que devem ser l’únic país del món que es deixa conduir cap a un debat sobre com s’han de comprar les urnes en lloc de fer un debat sobre com les omplirem.’

la situació. Ha recordat que quan ell va intentar impulsar una consulta al País Basc, l’estat espanyol assenyalava els catalans com un exemple de bons ciutadans, ‘que dialoguen i cerquen l’equilibri i el pragmatisme’. Ell era aleshores el boig separatista. Ara han canviat les tornes. Els catalans són els bojos separatistes i els bascos els bons ciutadans equilibrats i pragmàtics. Ibarretxe ha volgut advertir sobre el risc de caure

en aquest parany de l’estat espanyol. De fet, ha descrit la història com un mar d’onades. Després d’una onada, sempre n’hi ha una altra. ‘No dubteu que hi tornarà a haver una onada basca.’

‘La democràcia no és votar’ i la debilitat de l’estat espanyol

Com més anava més clar parlava Ibarretxe. ‘Espanya no té un problema amb Catalunya. Té un problema amb la de-

Com més anava més clar parlava Ibarretxe. 'Espanya no té un problema amb Catalunya. Té un problema amb la democràcia.'

mocràcia.' Els assistents, que ja s'havien empassat els trossos de maduixa que ens servien de postres, aplaudien les intervencions del lehendakari, una frase sí, una frase no. 'La democràcia no és votar. És comptar vots i fer-ne cas. Votar sempre és una festa; mai no és un cop d'estat. Un estat que utilitza l'amenaça, la por, la justícia i totes les eines per a defensar les tesis i els interessos dels partits de govern no és un estat fort. Tot això és un símptoma de debilitat. Fortalesa, la que va tenir el Partit Conservador britànic a Escòcia. Mai ningú a Londres no va ni pensar que una cúpula d'un partit podia substituir l'opinió de tot el poble escocès.'

Allò que és legítim a Espanya

L'ex-polític basc, que ara viu immers en el món de la docència i la recerca acadèmica a cavall entre el País Basc i els Estats Units, també ha donat una bona bufetada als arguments unionistes contra el referèndum: 'Tan sols el 30% de la gent del meu país va participar en el referèndum

de la constitució espanyola. El meu partit va defensar l'abstenció. Es va donar per bo aquell resultat? I a vosaltres us posen en dubte si valdrà un referèndum amb el 50% més un dels vots?'

Turull, amb grampons i piolet

En el seu torn, Turull s'ha calçat uns grampons i ha agafat el piolet per afegir-se a la metàfora de l'Everest. 'La climatologia no serà bona', ha reconegut. 'Als qui no volen que hi pugem, volen que hi hagi tempesta, nevada i mal temps, però a ells els agrada més anar sempre de cara al sol.' Malgrat el mal temps, el conseller de Presidència ha anunciat: 'Ja veiem el cim; anem molt ben equipats.' Amb tot, ha demanat de no ser imprudents, tampoc. 'El lehendakari ho sap prou bé: a la muntanya cal anar molt amb compte. No sempre es pot fer el camí recte.'

La trampa de la unilateralitat i la cadira buida

'Ja no és moment d'excuses', ha proclamat Ibarretxe, que

ha defensat que la partida es juga ara a Catalunya. 'No pas a Madrid.' L'ex-lehendakari ha denunciat l'absència de democràcia a l'estat espanyol en el segle XXI. 'Tenen por de la democràcia. Fins on són capaços d'arribar?', demanava. I, visiblement enfadat, ha carregat contra els qui encara retreuen que no es faci un referèndum pactat. 'Qui és que no vol un referèndum pactat? Quina trampa és aquesta? Algú pot pactar un referèndum amb una cadira buida?'

A més, Ibarretxe ha posat damunt la taula la sentència de la justícia internacional sobre Kossove: 'No hi ha unilateralitat si l'altra part no s'ha assegut a la taula.' La sentència de Kossove establiria tres condicions per a validar la independència: que fos proclamada per institucions democràtiques; que es fes en un clima de pau; i que s'hi arribés després d'haver intentat el pacte i el diàleg amb l'estat matriu.

Una proposta intel·ligent

És en aquest moment que Ibarretxe s'ha tret de la màniga de camisa arromangada una proposta política a tenir en compte: que es voti, al congrés espanyol, una declaració de compromís de no utilitzar la força en cap cas per a frenar el referèndum de l'1 d'octubre. Segons Ibarretxe, serà una manera de forçar els partits a expressar-se amb claredat i ensenyar les seves intencions davant la comunitat internacional. L'ex-lehendakari ha deixat també una pregunta a l'aire: 'Per què aquells que exigeixen màxima claredat sobre què passarà el dia 2 d'octubre són els qui

neguen que es pugui fer el referèndum el dia 1?'

Ja es poden calçar

Turull, que ha recordat que no era un bon moment per a 'hiperventilats' ni perepunyetes, ha dit que 'quan desconnectem, desconnectarem'. 'Som ciutadans europeus des del Tractat de Maastricht. No podem fer qualsevol cosa. No se'n sortiran tombant cinc persones, deu o dotze.' El conseller de Presidència ha avisat que la fortalesa es demostraria el 2 d'octubre. 'Aleshores caldrà aplicar el resultat. I només ens fa por una cosa: que ens inhabilitin els ciutadans de Catalunya. I és que això no ho pararan. Si el 9-N no van poder fer res perquè van quedar desbordats, que es preparin aquest 1 d'octubre. No entendran res.' Turull, que ha estat un dels arquitectes de les lleis de desconnexió mentre era al parlament, ha dit: 'Aviat es presentarà la llei de transitorietat. Si amb la llei del referèndum l'estat es va atabalar, amb la llei de transitorietat...' I ha fet un gest amb les mans d'aquells de 'ja es poden calçar'.

Sí a Catalunya

Ibarretxe ha volgut tancar l'acte amb un altre missatge: 'El problema de Catalunya i d'Euskadi no és la independència dins de la Unió Europea. És la dependència d'Espanya. Deia Shakespeare que sabem què som, però que no podem saber què podríem arribar a ser. I sabem que la dependència d'Espanya és negativa per al benestar dels catalans i dels bascs. El poble basc sempre dirà que sí a allò que digui el poble de Catalunya.' ■

**D.E.S.
C.O.N.N.E.C.T.A.**

ARTS ESCÈNIQUES
GASTRONOMIA / LLIBRES / MÚSICA
CULTURA POPULAR
CINEMA / ARTS VISUALS / MUSEUS
FIRES I MERCATS

*Només a Tortosa fan
una festa dedicada
al període renaixentista*

Lletres Artà s'omple de poesia amb el Poésart

Cultura popular Concurs de focs artificials a Blanes

Fragments 'Els encantats', de David Plana

22/07/2017-23/07/2017 > VilaWeb {Paper

TORTOSA RECUPERA L'ESPLENDOR DEL SEGLE XVI

Només a Tortosa fan una festa dedicada al període renaixentista. CEDIDA

TORTOSA RECUPERA L'ESPLENDOR DEL SEGLE XVI

Fires La festa del Renaixement se centra en una de les èpoques més interessants de la història de la ciutat

REDACCIÓ

Al llarg de l'any es fan desenes de recreacions històriques a tot el país, però només hi ha un indret on en fan una de dedicada al període renaixentista: Tortosa. La festa, que es farà aquest cap de setmana, se centra en el segle XVI, una de les èpoques més interessants de la història de la ciutat. Per uns dies, Tortosa viatjarà enrere en el temps per mostrar com era la vida quotidiana en una ciutat renaixentista.

Desfilades fastuoses, campaments

de cavallers, balls de famílies nobles, mercats animats, espectacles de foc, exhibicions de falconeria, tallers d'artisans, concerts de música renaixentista... Són algunes de les atraccions més conegudes que ompliran els carrers de Tortosa. Per a completar aquesta oferta d'actes propis, també hi haurà més d'una seixantena d'espectacles de companyies de vuit nacionalitats diferents.

Alguns dels espectacles més destacats són els abanderats d'Arezzo, que ja fa molts anys que amenitzen la fira, o la dansa espectacular del Devitx, que es podrà veure cada vespre a la plaça de l'Absis. També és destacable el torneig cavalleresc,

que girarà entorn de la figura del papa Adrià d'Utrecht i la recerca del Sant Grial. A més, hi haurà una novetat que cal esmentar: les visites nocturnes a la catedral de Tortosa, que guiarà un historiador.

Més enllà dels espectacles de les companyies professionals, també cal esmentar les propostes de companyies i entitats de la ciutat, que són de molta qualitat: 'La Taverna d'Enrico', interpretada pel grup Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries; la comèdia d'embolics 'La pazzia senile', i 'La gran fortuna de Pantalone', un espectacle de Commedia dell'Arte impulsat per l'Escola Municipal de Teatre de Tortosa.

EL MÓN DE **GIORGIO DE CHIRICO** ARRIBA AL CAIXAFORUM

Art Exposició retrospectiva de l'artista italià, que és considerat el pare de la pintura metafísica

Giorgio de Chirico és conegut per haver estat un dels inspiradors del surrealisme a través de l'estètica metafísica. CEDIDA

REDACCIÓ

S'acaba d'inaugurar al CaixaForum de Barcelona una exposició retrospectiva de l'artista italià Giorgio De Chirico, que fa un ampli recull de les seves pintures, escultures, dibuixos, aquarel·les i litografies. La mostra *El món de Giorgio de Chirico. Somni o realitat* aplega 142 peces de l'autor datades entre 1913 i 1976. La majoria de les obres provenen de la Fondazione Giorgio e Isa de Chirico, col·laboradora en l'organització, i una desena de la Galleria Nazionale d'Arte Moderna de Roma.

Giorgio de Chirico és conegut per haver estat un dels inspiradors del surrealisme a través de l'estètica metafísica, que a l'exposició es pot veure, sobretot, en forma de pintures. La seva obra no es limita a un sol estil, i s'endinsa alhora en l'art clàssic i en l'art modern. La mostra s'estructura en sis parts, dividides per temes i ordenades cronològicament, en què es poden veure tots els contrastos artístics de De Chirico. Des dels retrats fins als interiors metafísics, l'artista viatja d'una època a una altra. Al públic, fins i tot, li pot semblar que veu obres d'artistes diferents.

Entre els elements més distintius de l'obra de l'autor hi ha les places d'Itàlia, símbols de l'art metafísic, i els maniquins. Es tracta d'un joc entre la realitat

i la ficció, en què els personatges es converteixen en objectes i es perd el sentit de la perspectiva. Unes altres obres destacades de la mostra són les escultures dels arqueòlegs, amb qui Giorgio de Chirico s'identificava com a col·leccionistes del món, i els quadres enigmàtics dels banys misteriosos.

El recorregut acaba amb un retorn al passat en forma de cavallers barrocs i gladiadors clàssics. L'obra juga amb el temps en tot moment, de manera que hom pot trobar, per exemple, un quadre en què es representen alhora temples clàssics i castells renaixentistes. En definitiva, l'exposició demostra la gran capacitat de l'artista de representar la història de la humanitat. ■

Enguany Poésart fa un pas més i convida un bon reguitzell d'autors del Principat. CEDIDA

ARTÀ S'OMPLE DE POESIA AMB EL FESTIVAL POÉSART

Festivals Lucia Pietrelli, Maria Victòria Secall, Carles Rebassa i Pau Vadell són alguns dels autors que participen en el certamen

REDACCIÓ

Aquest cap de setmana, tots els racons d'Artà s'ompliran de poesia, música i lletres perquè s'hi fa el Poésart, una de les trobades poètiques més destacades de les Illes. Si l'any passat el festival era notícia perquè incorporava per primera vegada autors menorquins i eivissencs,enguany fa un pas més i convida un bon reguitzell d'autors del Principat. També hi serà present la poetessa italiana resident a Mallorca Lucia Pietrelli.

La inauguració institucional es farà a la Fundació Aina Maria Lliteres, amb la presència de Fanny Tur, Consellera de Cultura, Participació i Esports; Laura Borràs, directora de la Institució de les Lletres Catalanes; Bel Olid, presidenta

de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana; i la poetessa Maria Antònia Massanet, organitzadora del festival. En acabat es farà una 'batupoètica', una cercavila per bars del poble on, a cada parada, diversos poetes faran petits recitals. Entre els participants, hi ha Maria Victòria Secall, Carles Rebassa i Pau Vadell.

El festival continuarà l'endemà amb un vermut poètic, que recorrerà diverses botigues històriques d'Artà. Així, es podran sentir els versos de Pere Joan Martorell, Joan Perelló i Lucia Pietrelli al costat de l'estanc, en una joiera o a la cooperativa local. La clausura del festival es farà dissabte al vespre al teatre d'Artà amb un espectacle de poesia i música, en el qual intervindran tots els poetes que hauran passat pel festival.

CINC PIROTÈCNIES PARTICIPEN ENGUANY AL **CONCURS DE FOCs DE BLANES**

Cultura popular El projecte 'Els focs artificials de Catalunya' vol que aquests esdevinguin patrimoni cultural immaterial

REDACCIÓ

Blanes acull aquest cap de setmana el concurs de focs artificials, que durarà fins dimecres. Durant aquestes cinc nits, el públic podrà gaudir dels espectacles pirotècnics de cinc companyies, provinents del País Valencià (Piro-ècnia Tomás), de Madrid (Piro-ècnia Vulcano), de Múrcia (Piro-ècnia Hermanos Ferrández), d'Astúries (Piro-ècnia Pablo) i de França (Sarl Régie Fête Pyrotechnie). Aquesta última empresa francesa oferirà, dimarts vinent, un espectacle original en què relacionarà els colors dels focs amb les estacions de l'any. Les altres empreses ja han guanyat alguna vegada el festival. Per això es preveu que el concurs de Blanes d'enguany serà espectacular i d'un nivell alt.

La pirotècnia guanyadora que quedí

Les ciutats de Tarragona i de Blanes han fet possible el projecte 'Els focs artificials de Catalunya'. BLANES.CAT

en primera posició serà convidada a fer el castell de focs d'artifici de les Fires de Sant Narcís 2017 i a participar en el castell de focs de les festes de Santa Cristina 2018, organitzat per l'Ajuntament de Lloret de Mar. Finalment, tornarà a ser seleccionada per a participar en el concurs de l'any que ve.

Les ciutats de Tarragona i de Blanes han fet possible el projecte 'Els focs artificials de Catalunya', amb el qual volen que s'acordi un certamen internacional

que, sota la marca de Catalunya, doni més importància als focs que es fan durant les festes majors de tot el país. Els focs artificials de Blanes i Tarragona són històrics: a Blanes, fa quaranta-set anys que es fan; i a Tarragona, vint-i-set. És per això que, a curt termini, ambdós concursos entraran a formar part del catàleg del patrimoni cultural immaterial, fet permetrà de donar més repercussió i importància als seus concursos de focs d'artifici. **W**

‘Dunkerke’ és el nou film de Christopher Nolan. CEDIDA

‘DUNKERKE’, DIRIGIDA PER CHRISTOPHER NOLAN, ARRIBA ALS CINEMES

El nou film de Christopher Nolan, *Dunkerque*, arriba aquest cap de setmana als cinemes. Després de ressuscitar els films de superherois amb la trilogia de Batman i de sorprendre els aficionats a la ciència-ficció amb *Interstellar* i *Origen*, ara el cineasta s’endinsa en el gènere bèl·lic amb *Dunkerque*, que aborda un dels esdeveniments més importants de la Segona Guerra Mundial, l’Operació Dinamo, amb què es van evacuar més de 300.000 soldats aliats per a salvar-los de l’atac alemany. La cartellera setmanal també porta *Una noche fuera de control*, en el repartiment de la qual hi ha Scarlett Johansson i Demi Moore, una cinta en què cinc amigues de la universitat es retroben deu anys més tard per a passar un cap de setmana de solteres a Miami que no acabarà com esperen. També s’estrena *Mara i el senyor del foc* doblada al català.

Dunkerque

Direcció: Christopher Nolan. Intèrprets: Fionn Whitehead, Tom Hardy, Kenneth Branagh. Gènere: Bèl·lic

França, 1940. En plena Segona Guerra Mundial, a causa de l’imparable avanç de les tropes nazis, mig milió de soldats britànics queden aïllats en una platja francesa. L’operació per a evacuar-los serà arriscada i espectacular, i hi participaran tot tipus d’embarcacions britàniques que aniran a salvar els seus compatriotes..

Una noche fuera de control

Direcció: Lucia Aniello. Intèrprets: Scarlett Johansson, Kate McKinnon, Zoë Kravitz; Enrique Murciano, Colton Haynes, Ty Burrell. Gènere: Comèdia

Una colla d'amigues de la universitat es retroben deu anys més tard a Miami per a celebrar el comiat de soltera d'una d'elles. S'adonen que la festa ha anat massa lluny quan mor l' stripper que havien contractat.

Mara i el senyor del foc

Direcció: Tommy Krappweis. Intèrprets: Lilian Prent, Esther Schweins, Eva Habermann; Jan Josef Liefers, Christoph Maria Herbst, Moritz Fischer. Gènere: Fantàstic

Mara Lorbeer és una jove que descobreix que té poders sobrenaturals i pot viatjar en el temps. Un conegut professor intenta ajudar-la i plegats s'adonen que han de salvar el món abans que el malvat déu nòrdic Loki s'alliberi de les seves cadenes. En català.

A 47 metros

Direcció: Johannes Roberts. Intèrprets: Mandy Moore, Claire Holt, Mayra Juarez; Santiago Segura, Chris Johnson, Yani Gellman. Gènere: Aventures.

Durant unes vacances a Mèxic, dues germanes queden atrapades en una gàbia d'albirament de taurons. No tenen ajuda, els queda poc oxigen i al seu voltant hi ha uns taurons blancs molt perillosos.

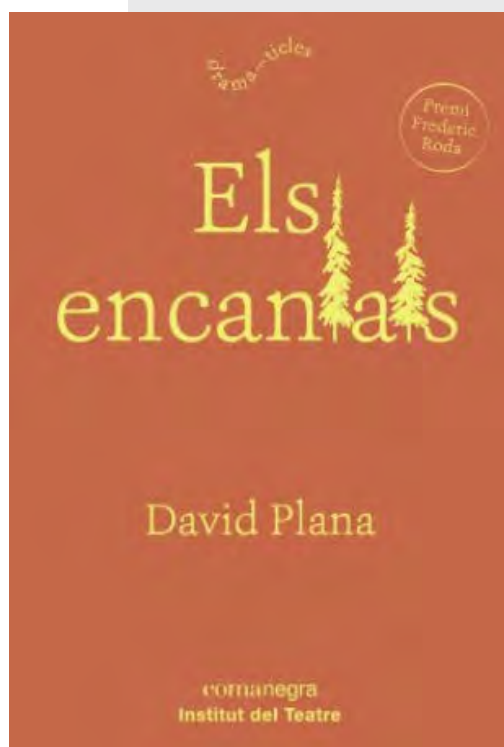
Tot i que Plana continua traient un bon rèdit de diàlegs enginyosos i de situacions jocosos, cada cop confia menys l'èxit de l'obra a aquests moments de comicitat o absurd

Jordi Julià

L'EDITORIAL COMANEGRA COMPLEIX DEU ANYS I OPTA PER LA DRAMATÚRGIA

Llegiu un fragment de l'obra teatral de David Plana, 'Els encantats'

'ELS ENCANTATS'
ÉS L'OBRA DE DAVID PLANA EDITADA
PER COMANEGRA

MONTSERRAT SERRA

enguany, que és un any ple de celebracions editorials, també celebrem el desè aniversari de la fundació de l'editorial Comanegra, de Joan Sala. El seu catàleg és un dels més eclèctics del panorama editorial català i un dels més arriscats en àmbits com la no-ficció. És una editorial molt marcada pel gust del seu editor i del seu entorn d'amics, sobretot de Cadaqués. Un dels darrers projectes més interessants i sobris que ha dut a terme és la col·lecció Dramaticles de textos teatrals, que s'ha fet juntament amb l'Institut del Teatre. Combina peces d'autors clàssics i contemporanis de la dramatúrgia catalana. Disposar d'aquests textos és important per a la cultura teatral. Fa uns mesos, Comanegra va publicar *Els encantats* de David Plana. Us n'oferim **un fragment**.

Comanegra va néixer l'any 2007 amb el llibre *Diari d'un astre intercomarcal*, de Quimi Portet. Durant gairebé sis anys va ser un projecte amateur, i el grup de cinc socis fundadors va publicar un nombre reduït de títols treballats per ells mateixos. En els darrers quatre anys,

Comanegra va néixer l'any 2007 amb el llibre 'Diari d'un astre intercomarcal', de Quimi Portet

'El futur del catàleg editorial de Comanegra demana de sumar-hi també propostes diferencials de narrativa catalana contemporània

'És, al mateix temps, un viatge simbòlic al passat i un intent de repetir aquell món ideal de la felicitat familiar...'

l'editorial s'ha professionalitzat i, alhora, la propietat ha passat a ser d'un sol soci, Joan Sala. Durant aquests anys el seu creixement s'ha mantingut, i actualment publica entre cinquanta i seixanta títols l'any, amb un equip fix de cinc persones (direcció, executiva, edició, disseny i comunicació).

'El futur del catàleg editorial de Comanegra, que fins ara ha estat bàsicament de no-ficció, demana de sumar-hi també propostes diferencials de narrativa catalana contemporània. Això es farà amb una nova col·lecció que veurà la llum el 2018. Actualment tenim un equip molt consolidat que ens permet d'afrontar el futur plens d'optimisme', explica Joan Sala, responsable de Comanegra i president de la Setmana del Llibre en Català:

Els encantats va guanyar el premi Frederic Roda. Jordi Julià explica al pròleg: 'Tot i que Plana continua traient un bon rèdit de diàlegs enginyosos i de situacions jocosos, cada cop confia menys l'èxit de l'obra a aquests moments de comicitat o absurd; de fet, a *Els encan-*

tats, la broma es torna sarcasme. (...) De fet, Plana, en alguna ocasió, ha explicat que aquesta obra li sembla el seu text més pinterià, precisament perquè el seu mètode d'escriptura no venia marcat per cap arquitectura prèvia, encàrrec o imposició, sinó que potser havia sorgit de la mateixa manera que Harold Pinter començava les seves obres, tal com ho explicava a la conferència "Escrivint per al teatre" (1962): "Jo sempre he escrit una obra d'una manera força simple; trobar una parella de personatges en un context particular, posar-los junts i escoltar el que deien, sense aixecar el nas de terra." (...) *Els encantats* és, sens dubte, el súmmum d'aquesta nova manera, ja que només hi trobem una acotació, gairebé al final, al llarg de les set escenes (amb el·lipses internes) que retraten mig any de relacions paternofilials, concentrades pràcticament en tres moments: l'abans, el durant i el després d'una escapada de vacances a Aiguestortes, que és, al mateix temps, un viatge simbòlic al passat i un intent de repetir aquell món ideal de la felicitat familiar...'

GELAT DE CAFÈ

Us oferim una recepta fàcil i fresca per a aquest estiu

NEUS CUSCÓ

Batem els rovells d'ou amb el sucre fins que blanquegi. Després, hi afegim la nata muntada, el cafè i el licor i ho batem tot. Posem la pasta líquida dins d'una carmanyola de vidre, la tapem i la deixem al congelador durant vuit hores, com a mínim. Quan faci deu minuts que l'hi hem ficat, la traiem i la remenem. Aquesta operació la repetirem un parell de vegades més, la primera al cap de mitja hora i la segona quan hagi passat una hora. D'aquesta manera, evitarem que el gelat cristal·litzi.

Aquest gelat el podem tenir al congelador durant uns quants dies. Per a servir-lo, en farem boles i hi posarem encenalls de xocolata, granets de cafè o una mica de nata per sobre.. 🍷

Ingredients

- 4 ous
- 4 cullerades soperes de sucre mòlt
- 1 culleradeta de Nescafé descafeïnat
- 400 g de nata
- 1 copeta de licor Baileys o licor de cafè
- granets de cafè o encenalls de xocolata

Pere Aragonès: 'Si tallen l'aixeta a Catalunya, ells s'embussen'

Biel Barceló dona suport a l'1-O: 'La democràcia està per sobre de tot'

Tardà descol·loca una presentadora de La Sexta quan li recorda que no han volgut emetre 'Las cloacas de Interior'

El CEO atorga el lideratge de la premsa digital a VilaWeb

El govern desafia el TC anunciant que tornarà a aprovar el cànon digital

L'Ajuntament de Tarragona aprova una moció contra l'1-O enmig de protestes

Ambaixador Brose: 'Els alemanys no podem estar en contra de l'autodeterminació' de Renfe en directe

El control setmanal de la Generalitat pel govern espanyol, un gest entre la propaganda i l'intent de col·lapsar

El govern espanyol anuncia una intervenció asfixiant dels comptes de la Generalitat